



Funded by the
European Union



Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

НҮБ-ын Хүнс хөдөө аж ахуйн байгууллага



International
Labour
Organization



ПРОФАЙЛИНГ ХИЙХ ЗӨВЛӨХИЙН УР ЧАДВАР

“Монгол улсад тогтвортой хөгжлийн зорилготой уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийн шинэчлэлийг дэмжих нь” төсөл



АМЧБО ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ МЭРГЭЖИЛ БОЛОХ НЬ

АЖИЛ, МЭРГЭЖЛИЙН МЭРГЭШСЭН ЗӨВЛӨХ (CAREER PROFESSIONALS)

Үндсэн ажил мэргэжлийнхээ хүрээнд боловсрол, сургалтын зөвлөгөө өгөх, ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох байдлаар хүний нөөцийн хөгжлийг дэмжиж ажилладаг ажилтан бөгөөд үйлчлүүлэгчдэд тулгарсан ярвигтай асуудал, шилжилтийн үеийг даван туулах зэрэг бэрхшээл тулгамдсан үед мэргэжлийн дэмжлэг үзүүлж ажилладаг.



АЖИЛ МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨХ (CAREER ADVISORS)

Үйлчлүүлэгчдэд босго шаардлага багатай ажил мэргэжлийн дагалдсан дэмжлэг туслалцаа үзүүлдэг ба аливаа асуудал тулгарсан үед хамгийн түрүүнд “хүлээн авч, харилцах хүн” нь болж ажилладаг.

АЖИЛ, МЭРГЭЖЛИЙН ЧИГ БАРИМЖААНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН (CAREER SPECIALISTS)

Европ дахь ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох зөвлөх үйлчилгээний инновацийн сүлжээний нэг буюу хэд, хэдэн ажил мэргэжил (ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох зөвлөх, мэдээлэл оношлогооны эксперт, карьерийн дагалдах ур чадвар хөгжүүлэх сургагч багш, нийгмийн системийг хөгжүүлэгч, зөвлөх үйлчилгээний менежер)-ээр давхар мэргэшсэн байх шаардлагатай.



Ажил мэргэжлийн зөвлөх гэж хэн бээ?



АЖИЛ, МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨХИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ

МЭДЭЭЛЛИЙН МЕНЕЖМЕНТ 27%

Сургалт, боловсрол
Ажил мэргэжил, хөдөлмөр эрхлэлт
Хөдөлмөрийн зах зээл
Зөвлөх болон мэдээллээр хангах үйлчилгээ

ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИДТЭЙ БҮЛГЭЭР АЖИЛЛАХ 12%

Ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох сургалт
Бүлгийн зөвлөгөө өгөх
Өөртөө туслах бүлгүүдэд дэмжлэг үзүүлэх

МЕНЕЖМЕНТ 10%

Үйлчилгээ/ хөтөлбөрийн төлөвлөлт, үнэлгээ
Гадагш чиглэсэн харилцаа

ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧТЭЙ ГАНЦААРЧЛАН АЖИЛЛАХ 21%

Үнэлгээний тест (Aptitude үнэлгээ)
Мэдээлэл өгөх
Ганцаарчилсан зөвлөгөө өгөх

АЖЛЫН БАЙРАНД ЗУУЧЛАХ 30%

Ажилд зуучилсны дараах зөвлөгөө
Хамтран ажиллах, харилцаагаа өргөтгөх,
чанарын шаардлага хангасан тодорхойлолт



АМЧБО ЗӨВЛӨХИЙН ОУ ТӨВШИНД ТОДОРХОЙЛОГДСОН ЧАДАМЖ

Ёс зүйт зан төлөв

Үнэлгээ

Боловсрол сургалтын
чиглүүлэг өгөх

Ажил мэргэжлийн
хөгжил

Хөтөлбөрийн
/үйлчилгээний
менежмент



Зөвлөгөө өгөх

Мэдээллийн менежмент

Зөвлөлдөх зохицуулах

Судалгаа, үнэлгээ

Олон нийтийг
чадавхжуулах

Ажилд зуучлах



ЗӨВЛӨХҮҮДИЙН ЧАДАМЖУУД



ХӨНДЛӨН (TRANSVERSAL) ЧАДАМЖУУД

- Үйлчлүүлэгчид төвлөрөх (Client Orientation)
- Чиг баримжаа олгох санал ил тод байх
- Мэргэжлийн хандлага, ёс зүйтэй зан байдал
- Чанар хөгжүүлэх үйл явцыг хамтран бүтээх



БАЙГУУЛЛАГАТАЙ ХОЛБООТОЙ ЧАДАМЖУУД

- Байгууллагын хэтийн зорилгыг боловсруулж, хэрэгжүүлэх
- Байгууллагын албан бүтэц, үйл явцуудыг боловсруулж, төгөлдөржүүлэх
- Байгууллагын соёлыг хамтран бүтээж хэрэгжүүлэх
- Нөөцийн ашиглалтыг тогтвортой болон үр ашигтай байлгах явдлыг баталгаажуулах
- Мэргэжлийн болон салбар дамнасан орчинд хамтран ажиллах



ҮЙЛ ЯВЦТАЙ ХАМААРАЛТАЙ ЧАДАМЖУУД

- Тогтвортой ажлын нөхцөл болон баталгаатай орчин нөхцөл бүрдүүлэх
- Ажил хэргийн эрүүл холбоо болон сэтгэл санааны аюулгүй байдал бий болгох
- Үйлчлүүлэгчийн сэтгэл зовнилыг арилгаж, чиг баримжаа олгох гэрээ байгуулах
- Нөхцөл байдал болон зорилгуудыг тодорхойлох
- Үйлчлүүлэгчийн дотоод болон гадаад нөөц бололцоог тодорхойлж, ашиглах
- Асуудал бэрхшээлийг шийдвэрлэх, арга хэмжээ авах боломжуудыг боловсруулах



НИЙГЭМТЭЙ ХОЛБООТОЙ ЧАДАМЖУУД

- Нийгмийн орчин нөхцөлийг харгалзах
- Нийгмийн зорилгуудыг харгалзах





ЗӨВЛӨГӨӨ ӨГӨХ ҮЙЛ ЯВЦ, ҮЕ ШАТ

Та зөвлөгөө өгдөг үү? эсвэл Мэдээлэл өгдөг үү?

- **Мэргэжлийн түвшин** – мэргэжлийн сэтгэл зүйч, сэтгэл мэдрэлийн эмч
- **Анхан шат /гал унтраах/** - нийгмийн, халамжийн ажилтнууд
- **Сайн дурын ажилтнууд** – олон нийт, хүүхэдтэй ажилладаг хүмүүс
- **Албан бус зөвлөгчид** – сайн дураараа орчныхоо хүмүүсд сэтгэл санааны дэмжлэг үзүүлдэг хүмүүс



ЗӨВЛӨГӨӨГ ХЭН ӨГДӨГ ВЭ?





ЗӨВЛӨХИЙН БАРИМТЛАХ ЗАРЧИМ

НУУЦЫГ ЧАНДЛАН ХАДГАЛАХ

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ЗАМААР
ШИЙДВЭР ГАРГАХ

ХУВИЙН ХАРЬЦАА ТОГТОХООС
ЗАЙЛСХИЙХ

ШУУД ЗӨВЛӨХӨӨС ЗАЙЛСХИЙХ

ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧДЭЭ ХҮНДЭТГЭЛ
ҮЗҮҮЛЭН ХАНДАЖ, ХАРЬЦАХ ЗАРЧИМ



ЗӨВЛӨХИЙН БЭЛТГЭЛ



Онолын бэлтгэл

Сэтгэл зүйн зөвлөгөө, заслын тухай сургалтад хамрагдсан байдал

Практик бэлтгэл

Зөвлөгөөний тодорхой арга техник ашигласан эсэх, зөвлөгчийн туршлага г.м

Хувийн бэлтгэл

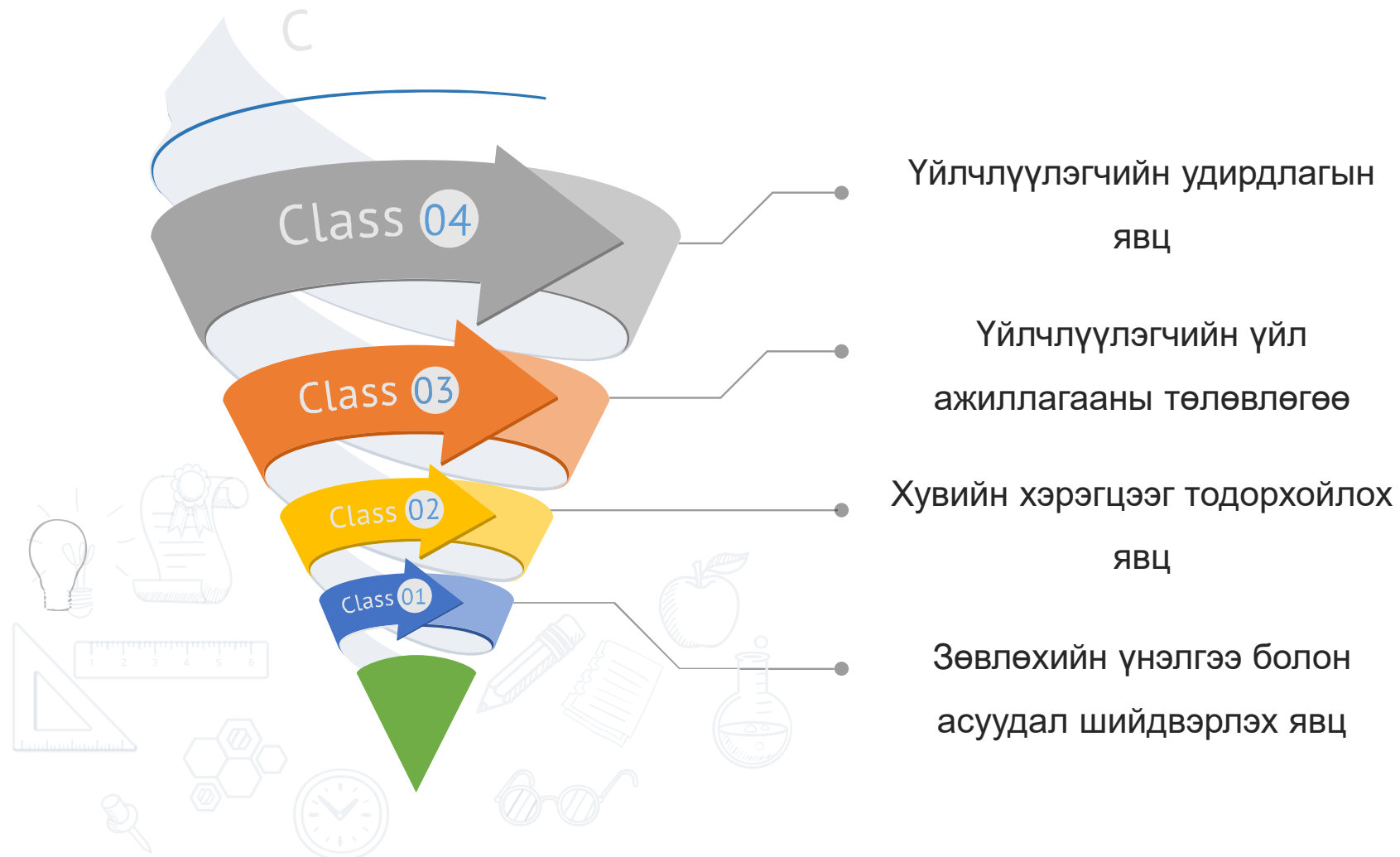
Үйлчлүүлэгчийн асуудлыг сэтгэл зүйн үүднээс бодох, үнэлэмж, хандлага г.м



ЗӨВЛӨГӨӨ ӨГӨХ ҮЙЛ ЯВЦ



ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЯВЦ



1 АЛХАМ: ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН БЭРХШЭЭЛИЙГ ТАНИУЛАХ

1 шат: Хамтран ажиллах харилцаа тогтоох

2 шат: хөдөлмөр эрхлэлтийн хариуцлага тулгарах бэрхшээлийг дурьдах

3 шат: тугарч буй бэрхшээлийг нарийвчлан тогтоох

4 шат: Ярилцлагын зорилгыг тодорхойлох



2 АЛХАМ: ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН БЭРХШЭЭЛИЙГ ОЙЛГУУЛАХ

5 шат: Ой тогтоолт, гадны нөлөөлөл, зан байдал, харилцан хамаарлын бэрхшээлийг байх талаар үйлгуулах

6 шат: Хөдөлмөр эрхлэлтийн бэрхшээлтэй холбоотой хувийн болон орчин тойрны нөөц ба хязгаарлалтыг тодорхой болгох

7 шат: Хөдөлмөр эрхлэлтийн бэрхшээлтэй холбоотой үйлчлүүлэгчийн үнэлгээг тодорхойлох

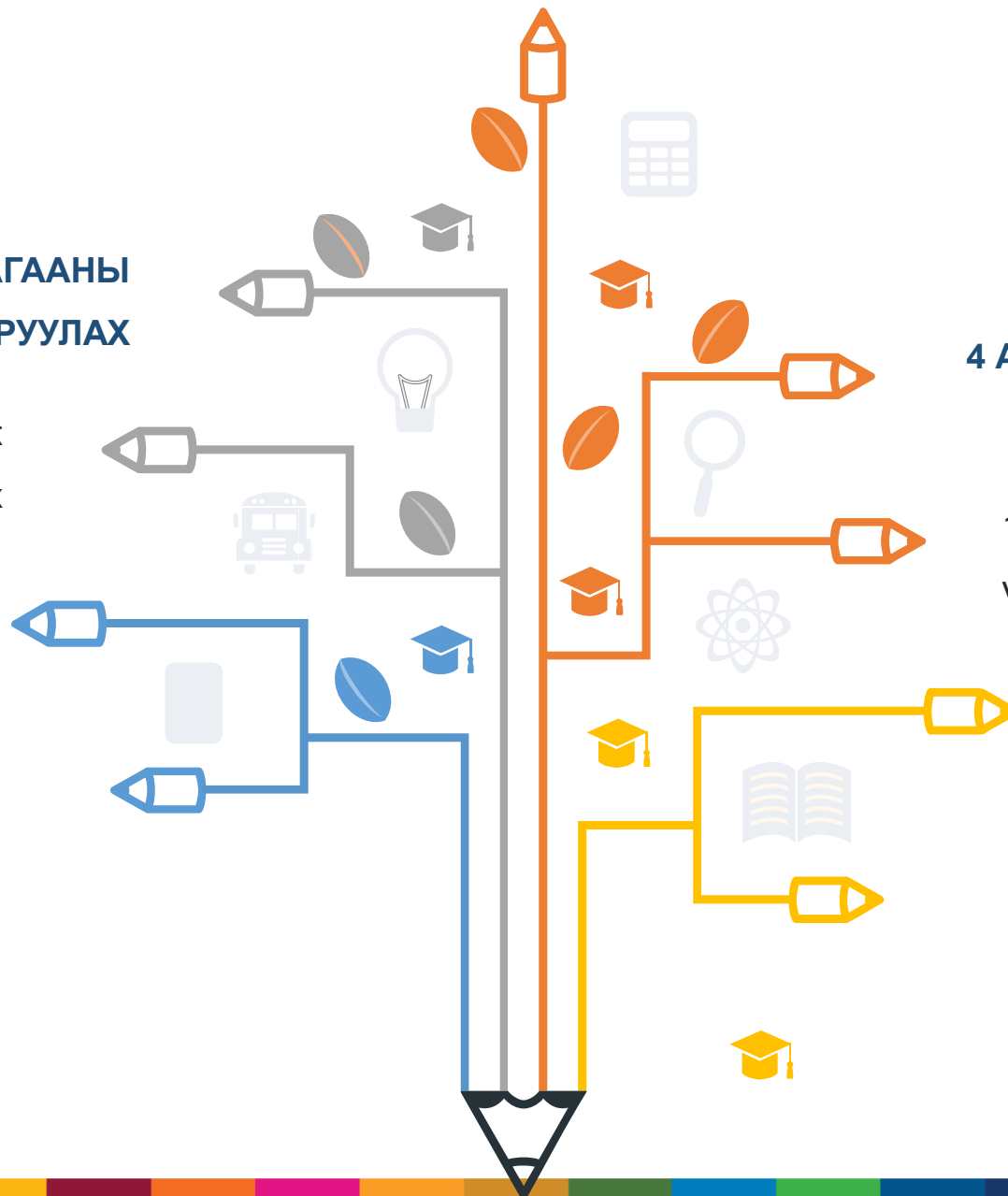


3 АЛХАМ: ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ

8 шат: Зорилгыг тогтоож
сонголтыг бий болгох

9 шат: Үйл ажиллагааны
тэргүүлэх чиглэлийг тогтоох

10 шат: Үйл ажиллагааны
төлөвлөгөө боловсруулах



4 АЛХАМ: ХЭРЭГЖИЛТ, ҮНЭЛГЭЭ


11 шат: Зөвлөгөө өгөх,
үйлчилгээний зорилтонд хүрэх

12 шат: үйлчлүүлэгчдийн сэтгэл
ханамжийг судлах



Хувь хүний хэрэгцээг тодорхойлох үйл явц

1. Ажил мэргэжлийн талаар шийдвэр гаргах
2. Чадавхаа дээшлүүлэх
3. Ажил хайх
4. Хөдөлмөр эрхлэлийн тогтвортой байдал




1-р үе шат
хэрэгцээг
тодорхойлох

- Нээлттэй ярилцлага
- Мэдээлэл цуглуулах
- Хэрэгцээг тодорхойлох
- Шалгуурт тэнцсэн эсэхийг үзэх
- Хувилбар болон холбогдох арга хэмжээг хянах




1. Бусад үйлчилгээ эсвэл байгууллагад тохирч болох зүйлийг санал болгох
2. Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулах



2-р үе шат: Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулах

- Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулах
- Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд үйлчлүүлэгчийн оролцоог хангах



3-р үе шат:
Бичиг баримт бөглөх

- Анкет
- CV
- Өргөдөл
- Намтар



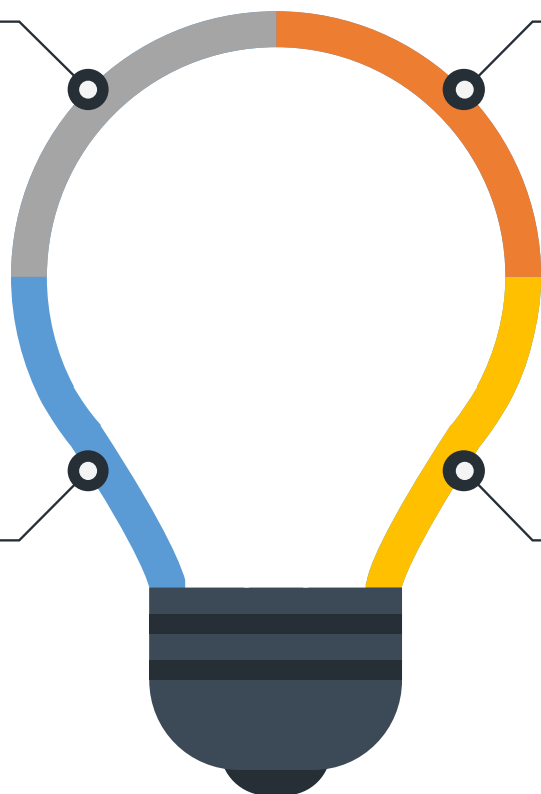
Үйлчлүүлэгчийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө

1. Ажил мэргэжлийн шийдвэр гаргалт нь ажил мэргэжлийн сонголт хийхтэй эсвэл ажлын сонголтын дагуу нэг ба түүнээс дээш сонголт хийх бололцоотой байхтай холбоотой чадвар ба мэдлэгийг агуулдаг.

2. Чадвар дээшлүүлэхэд ажлын байранд тавигдах ерөнхий шаардлага болон тухайн ажил мэргэжлийн онцлогт тохирсон чадвар орно.

3. Ажил хайх чадвар нь ажлыг үр дүнтэй хайх чадвар эсвэл ажил хайлтын бие даасан байдлыг хэлнэ.

4. Ажлын байраа тогтвортой хадгалах чадварыг хувь хүний ажлын байраа тогтвортой хадгалах эрмэлзэлтэй холбох



ХАРИЛЦААНЫ ДҮРЭМ

Хэлсэн гэдэг нь сонссон гэсэн үг биш

Сонссон гэдэг нь ойлгосон гэсэн үг биш

Ойлгосон гэдэг нь хүлээн зөвшөөрлөө гэсэн үг биш

Зөвшөөрлөө гэдэг нь хийнэ гэсэн үг биш

Хийнэ гэдэг нь тогтмол хийнэ гэсэн үг биш





Funded by the
European Union



Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

НҮБ-ын Хүнс хөдөө аж ахуйн байгууллага



International
Labour
Organization



UN
DP

АЖИЛ МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨХИЙН АЖИЛД ЗУУЧЛАЛЫН МЭДЛЭГ, ЧАДВАР, ИНТЕГРАЦЧИЛАХ СТРАТЕГИ, ОНОЛ АРГА ЗҮЙ

АЖИЛ ХАЙГЧ, АЖИЛГҮЙ ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН БЭЛЭН
БАЙДЛЫГ ҮНЭЛЭХ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ АРГА ЗҮЙН СУРГАЛТ

Олон улсын хүүхдийн “Найрамдал” зуслан - 2022.04.18-19

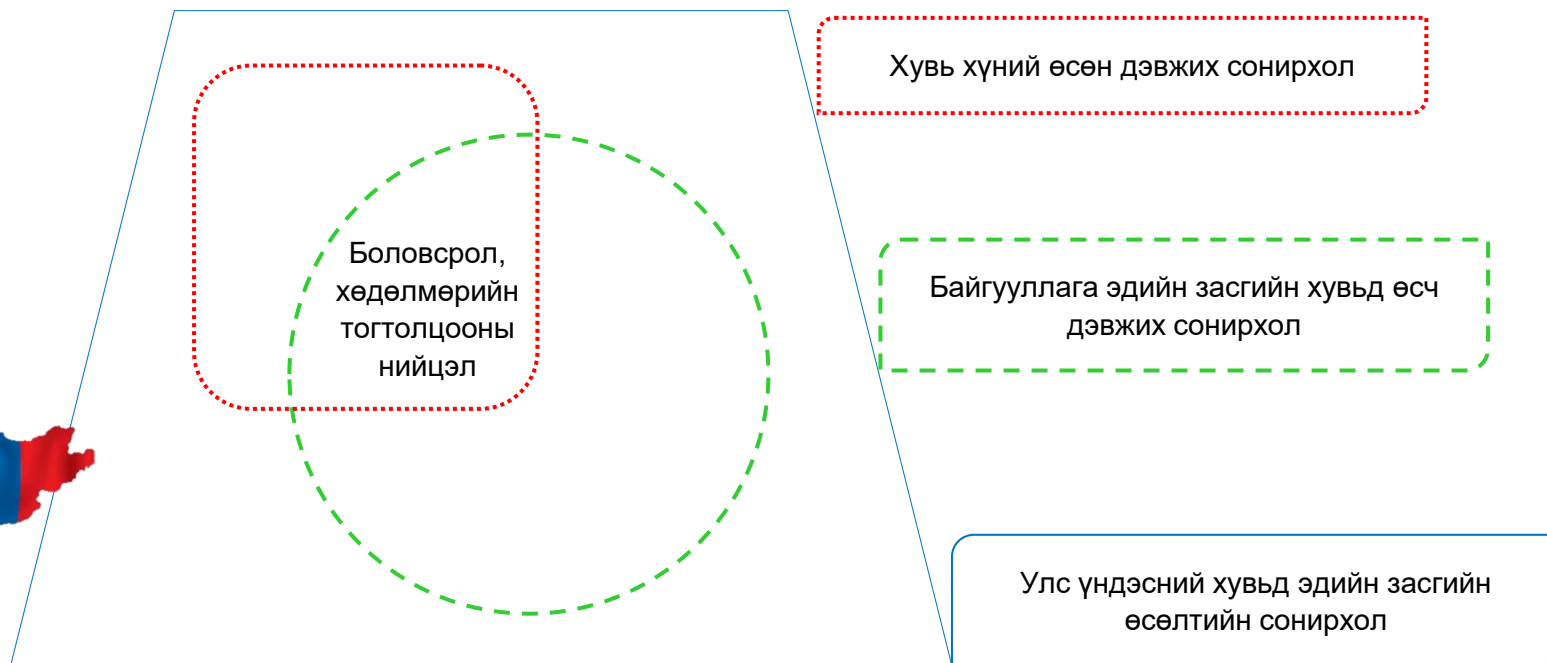


ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ БОЛ ХӨГЖЛИЙН ХҮЧ



“Нийгмийн халамжаас хөдөлмөр рүү үе шаттайгаар шилжинэ”

~ Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын Сайд А.Ариунзаяа



- Монгол гэдэг том айлын
- Хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо буурах хандлагатай бол,
- Ажиллах хүч 2018 оноос хойш тасралтгүй буурсан байна.



Үндэсний
статистикийн хороо,
Хөдөлмөрийн
судалгааны институт,

150
АЖИЛТАН

ХӨДӨЛМӨРИЙН МЭРГЭЖИЛТНҮҮД
ХҮРЧ АЖИЛЛАХ ТАЛБАР

87 700+
ИРГЭН

ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН САЛБАРЫН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ



Бидэнд ямар бэрхшээл байна вэ?

Бид хэн бэ?

Бид хаана байна вэ?

Бид хаашаа явж байна вэ?

Бидний замд ямар юу юу саад болж байна вэ?

Дотроосоо шийдэл дэвшүүлж, өөрчлөх шаардлага байна.

ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХ САЛБАРЫН БЭРХШЭЭЛ

- Ажлын ачаалал ихтэй байдаг,
- Тайлан боловсруулдаг,
- Мэргэжлийн ур чадвараа дээшлүүлмээр байдаг,
- Статистик гаргадаг,
- Зээлийн эргэн төлөлтийн араас явдаг,
- Гэнэтийн ажил маш их гардаг,
- Нэг хүнд оногдох үйлчлүүлэгч олон,
- Өөрийгөө хөгжүүлэх, өсөн дэвжих боломж хомс,

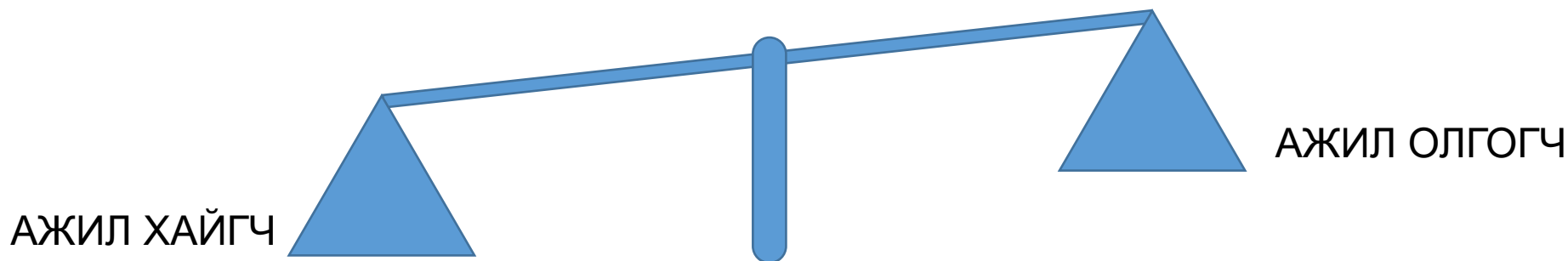


АЖИЛД ЗУУЧЛАЛ ГЭЖ ЮУ ВЭ?

- **ажилд зуучлах** гэж ажил хайж байгаа иргэнд хүсэл сонирхол, мэргэжил, ур чадварт нь тохирсон ажил олоход, ажил олгогчид эрэлт хэрэгцээнд нь нийцсэн ажилтан олоход туслалцаа үзүүлэх үйлчилгээг (*Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль, 3.1.10*).

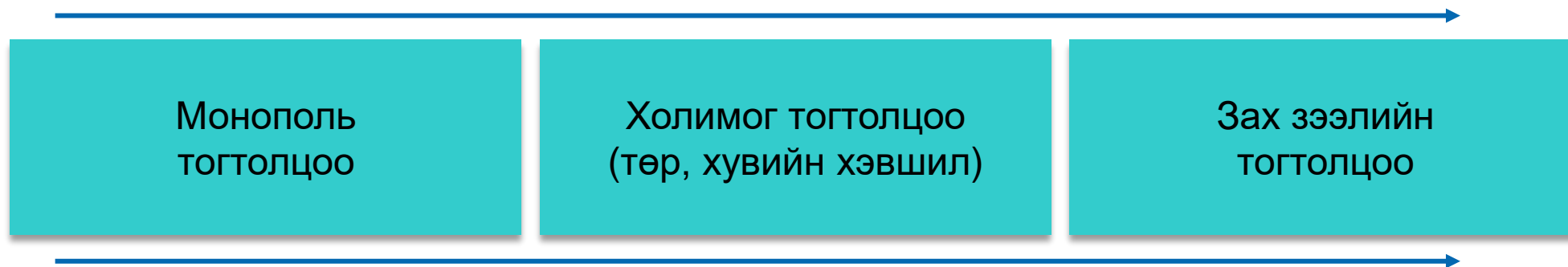


- **ажилд зуучлах, авах (recruitment)** гэдэгт ажлын байрны талаарх мэдээллийг сурталчлах, түгээх, ажилтныг сонгон шалгаруулах, тээвэрлэх, ажилд нь оруулах, цагаач ажилтны хувьд боломжтой тохиолдолд илгээгч улс руу буцаах ажиллагааг хамааруулна. Энэ нь ажил хайгч болон хөдөлмөрийн харилцаанд оролцогчдын аль алинд хамаарна (*Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллага*).



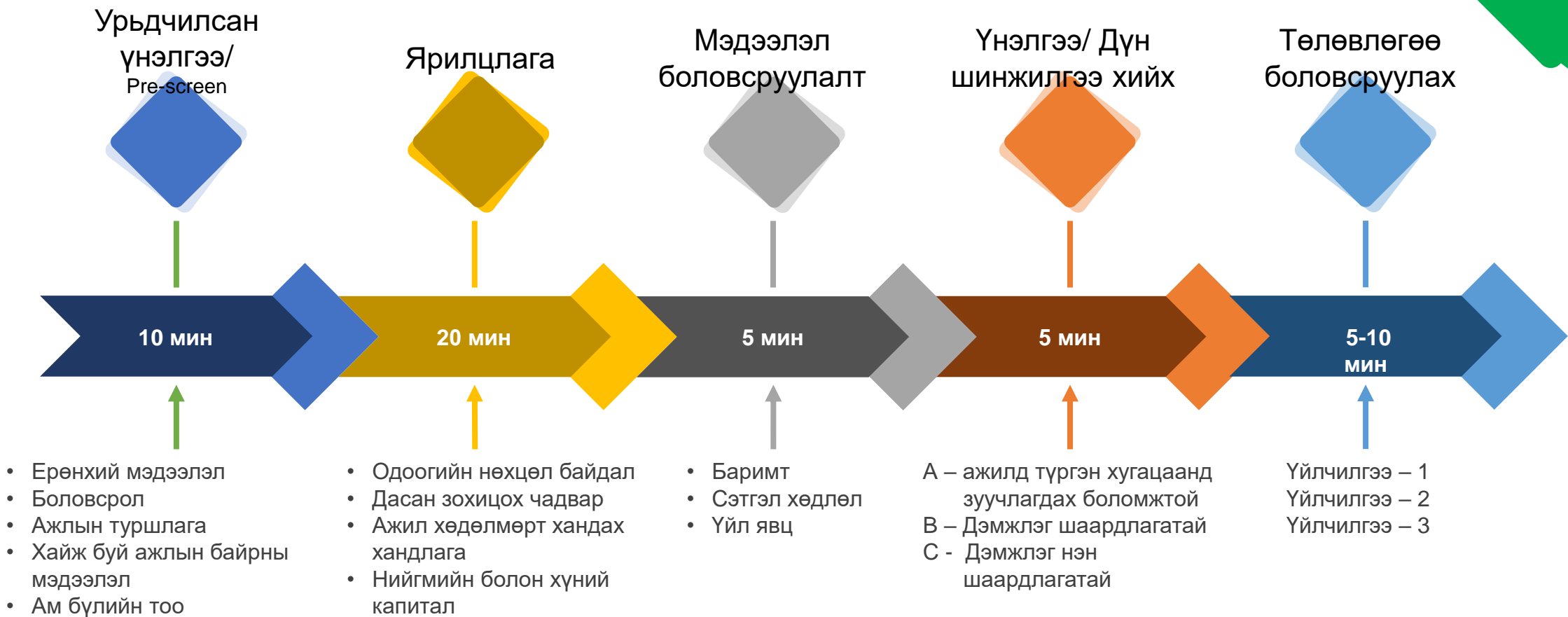
АЖИЛД ЗУУЧЛАЛЫН ХӨГЖИЛ

- Ажилд зуучлах шинжтэй үйл ажиллагаа 500 гаруй жилийн өмнөөс улбаатай юм байна. Германд хотын нийгмийн албад нь ажилд зуучлах үйлчилгээ эхлүүлсэн нь 1840-өөд он.
- Монгол Улсад 2003 онд “Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай” Монгол Улсын хууль батлагдсан. Уг хуулийн 2-р бүлэгт **ажил зуучлах** нь хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих нийтлэг үйлчилгээний нэг болохыг хуульчлан тусгажээ.



ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХЭД БЭЛЭН БАЙДЛЫН ҮНЭЛГЭЭ Profiling хийх үйл явц

45-50
 МИН



ШИНЭЧЛЭН БОЛОВСРУУЛСАН

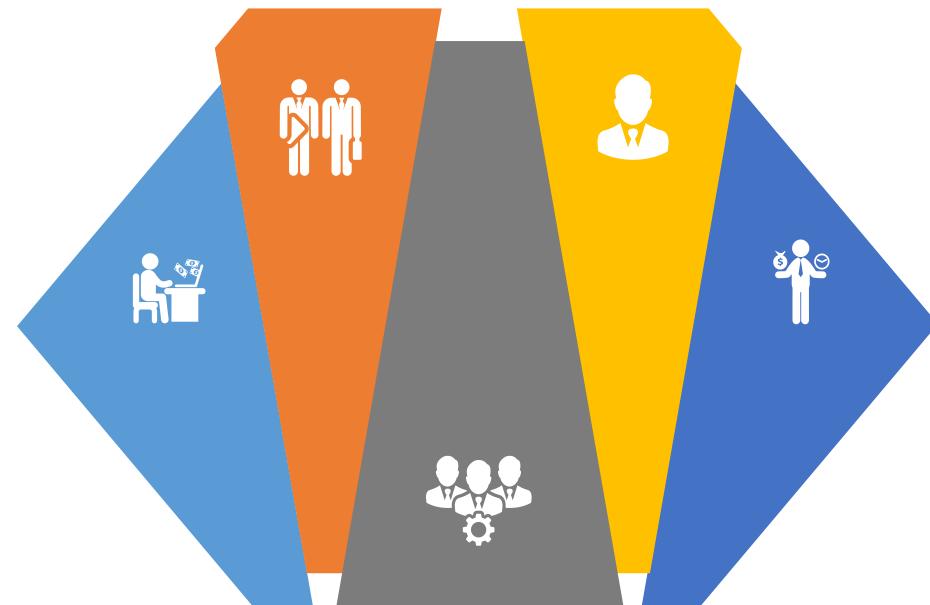
I.Ерөнхий мэдээлэл
20 хэсэг

II.Боловсрол, чадварын мэдээлэл
6 хэсэг

III.Хөдөлмөр эрхлэлттэй холбоотой мэдээлэл
29 хэсэг

IV.Үнэлгээ боловсруулахад шаардлагатай мэдээлэл
6 хэсэг

V.Хөдөлмөр эрхлэх хувийн төлөвлөгөө
1 хэсэг



Үнэлгээг Р.ЛЕЙКЕРТИЙН
шкалын аргачлалыг ашигласан

“ Хөдөлмөр эрхлэх ур чадварын сэтгэл зүй нийгмийн шинжид баримжаалсан загвар ”





Funded by the European Union



Food and Agriculture Organization of the United Nations

НҮБ-ын Хүнс хөдөө аж ахуйн байгууллага



International Labour Organization



UNDP

Европын Холбооны санхүүжилтээр НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөрийн хэрэгжүүлж буй

“Монгол Улсад Тогтвортой хөгжлийн зорилготой уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийн шинэчлэлийг дэмжих нь” төсөл

PROFILING-ИЙН ОНОЛ, АРГА ЗҮЙН

Суурь ойлголт



Хөдөлмөр эрхлэх ур чадварын сэтгэл зүй нийгмийн шинжид баримжаалсан загвар



Ажил мэргэжил судлал, сэтгэл судлал, хөдөлмөр судлалын онолын суурь ойлголт

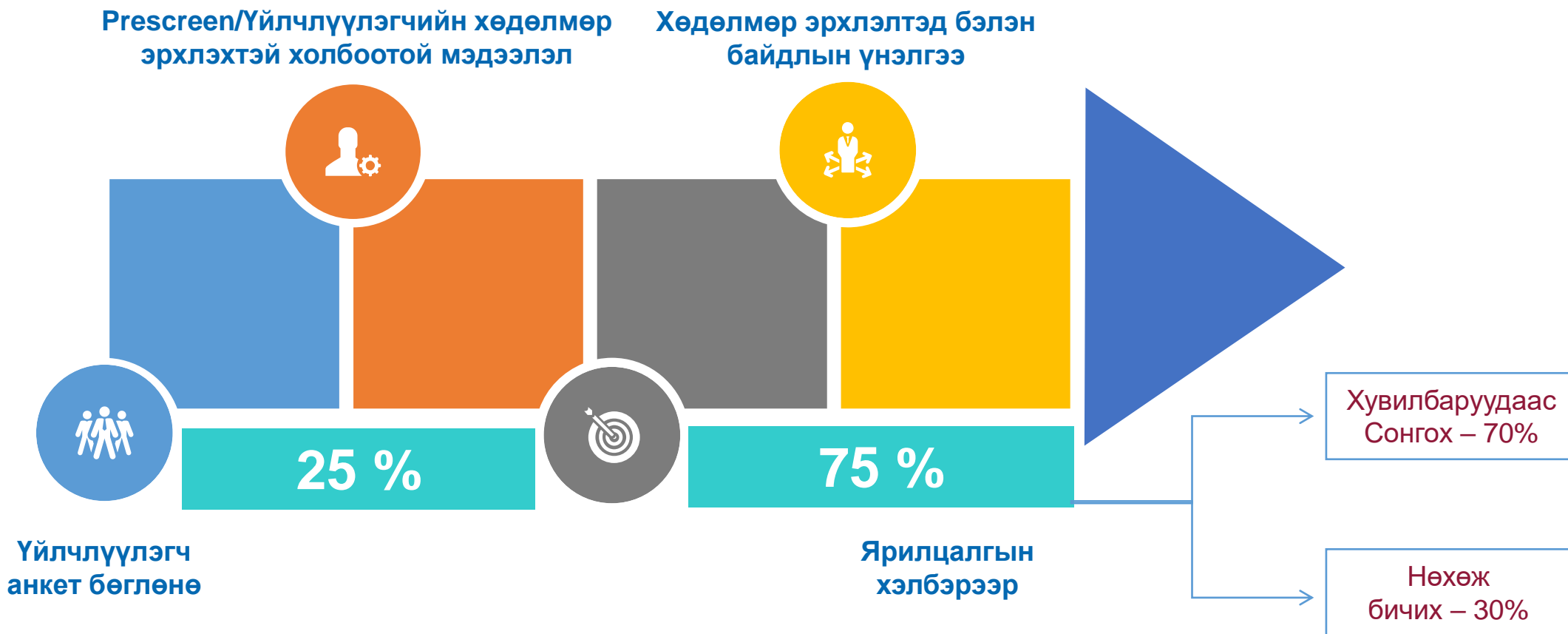


Р.ЛЕЙКЕРТИЙН шкалын аргачлалыг ашиглан үнэлгээг хийсэн



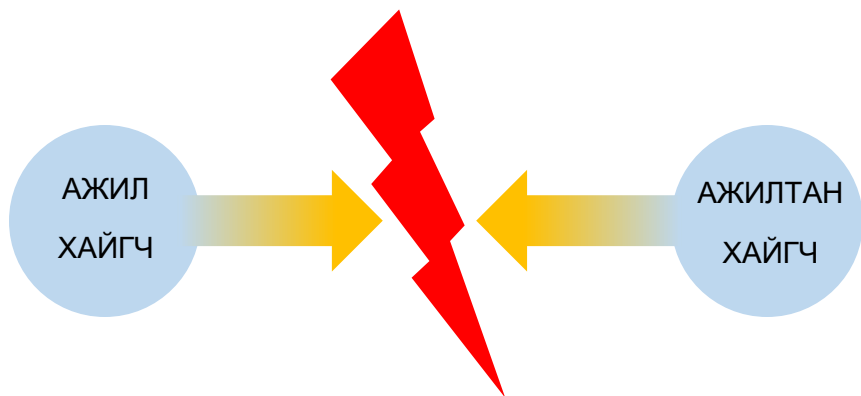
PROFILING-ИЙН ХЭРЭГЛЭЭ

Үйл явц



АЖИЛД ЗУУЧЛАЛ ДУНД ҮҮСДЭГ СААД

- Талууд харилцан бие биенийхээ талаар бүрэн мэдээлэл, мэдлэггүй байх,
- Аль нэг талынх нь нийлүүлэлт буюу шаардлага, нөхцөл байдал нь нөгөөгийнхтэйгөө уялдахгүй байх,
- Талуудын уян хатан байдал дутагдах,
- Эрэлт, нийлүүлэлтийн талууд хоорондоо богино хугацаанд, шууд холбогдох боломж хязгаарлагдмал буюу ихээхэн цаг хугацаа шаардагддаг байх,
- Зах зээл дээр эрэлт, нийлүүлэлтийн талууд холбогдоход бэрхшээл учруулдаг хүчин зүйлүүд,
- Зах зээл дээр холбогдох боломжтой эрэлт, нийлүүлэлтийн аль нэг тал нь нөгөөгөөсөө түргэн өөрчлөгдөх байдал г.м.



АЖИЛД ЗУУЧЛАЛЫН АЖИЛТНЫ МЭДЛЭГ



АЖИЛД ЗУУЧЛАЛЫН АЖИЛТНЫ ЧАДВАР

ЧАДВАР БА ХАНДЛАГУУД

Техник чадвар	Үйлчлүүлэгчид төвлөрсөн хандлага
Санаачилга гаргах чадвар ба хандлага	Үр дүнг баримжаалсан хандлага
Төлөвлөлт ба менежментийн чадвар	Байгууллага доторх удирдлагын харилцааны чадвар
Ажил горилогч болон ажил олгогчид зөвлөгөө өгөх чадвар	Ойлгомжтой бөгөөд анхаарал татах харилцааны чадвар
Шинжлэн дүгнэх ба тайлбарлах чадвар	Бие хүн хоорондын харилцааны чадвар
Үр ашигтай уулзалт-дэмжлэг үзүүлэх чадвар	

МЭДЛЭГ

Ажилтан шалгаруулж авах, элсүүлэх хэлбэрүүд	Хөдөлмөрийн зах зээлийн хандлага ба шинж чанар
Ажил эрхлэлт дэмжих төрийн болон хувийн хөтөлбөрүүд	Суурь цалингийн аргачлал
Чадавх хөгжүүлэх сураглтын хөтөлбөрүүдийн агуулга	Ажилд орох ярилцлагын арга техникүүд
Мэдээллийн сангийн менежментийн хэрэглээ	Бизнесийн салбарт ажилтан шалгаруулж авах үйл явц
Мэдээллийн сан болон бусад софтверийн мэдээллийн технологийн мэдлэг	Ажил эрхэлж буй хүмүүсийн чадвар болон шинж чанарыг сайн ойлгох (нийгэм, боловсрол, эдийн засаг, соёл)
Ажил олгогчдын зүгээс хамгийн чухалчилж буй ажлын байрны шаардлагууд	Хөдөлмөр болон нийгмийн хамгааллын хуулиуд

Clara Lucia Perez, Ажилд зуучлалын мэргэжилтний нийтлэг мэдлэг, чадварыг тодорхойлжээ.



АЖИЛД ЗУУЧЛАЛЫН АЖИЛТНЫ ДАДАЛ

Өөрийн сангийн агуулгыг тасралтгүй хөгжүүлэх, олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслүүдийг ашиглах.

Боловсрол, ажил мэргэжил, хөдөлмөрийн зах зээлийн ахисан түвшний боловсролын институцүүдэд тогтмол зочлох.

Нийтэд хандсан тогтмол хэвлэлийн эх сурвалжууд, лекц арга хэмжэнэд хамрагдах.

Тулгамдаж буй асуудлын талаарх мэдээлэл, шинэ мэдээллүүдийн талаар хамтран ажиллагсадтайгаа тогтмол яриа хэлэлцүүлэг өрнүүлэх.

Боловсрол, үйлдвэрлэл, захиргааны байгууллагуудад зочлон ажил мэргэжлийн бодит байдалтай газар дээр нь тогтмол танилцаж байх.

Мэргэжил сонгогч, мэдээллийн бусад хэрэглэгчдэд зориулан нийлүүлж буй мэдээллийн чанарт ямагт шүүмжлэлт байр сууринаас хандах.

Худалдаа үйлдвэрийн танхим, мэргэжлийн холбоод болон бусад эдийн засгийн хөгжлийг дэмждэг байгууллагуудтай тогтмол мэдээлэл солилцож байх.



ХӨДӨЛМӨРИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ РҮҮ ИНТЕГРАЦЧИЛАХ НЬ

ЗОРИЛТУУД

1. Хувийн хэвшил, байгууллагуудын хүний нөөцийг шуурхай бүрдүүлэх.
2. Хүмүүсийн хөдөлмөр эрхлэх чадварыг сайжруулах.
3. Ажилгүйдлээс урьдчилан сэргийлэх, тогтворжуулах.
4. Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүтцэд нөлөөлөх хийгээд зорилтот бүлгүүдийг дэмжих.
5. Нийгэм болон улс төрийн зорилго.

ТӨРЛҮҮД

- Ажил хайгч болон ажил олгогчийг дэмжих стратеги,
- Хувиараа хөдөлмөр эрхлэхийг нь дэмжих стратеги,
- Зорилтот бүлгүүд (ерөнхий ба тусгай)-ийг дэмжих стратеги,



ХӨДӨЛМӨРИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ РҮҮ ИНТЕГРАЦЧИЛАХ НЬ

АСУУЛТ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Зорилтот ажил мэргэжилд зуучлагдах боломж

Мэргэжлийн тохирц байдал

Эзэмшсэн боловсрол ба хөдөлмөрийн чадвар

ШААРДЛАГУУД

Хөдөлмөрийн зах зээл, ажлын байрны шаардлагууд

Мэргэжилд тавигдах тусгай шаардлагууд ба боломжит сэтгэл ханамж

Мэргэжлээс гадуурх болоод амьдралын нөхцөлд тавигдах шаардлагууд

АЖИЛ ХАЙГЧИЙН ШИНЖ ЧАНАР

Нийгэм хүн ам зүйн шинж чанар
 Боловсрол болон ажил мэргэжлийн намтрын шинж чанар

Танин мэдэхүйн болон оюун ухааны чадвар
 Эрүүл мэнд

Зан үйл болон хувь хүний шинж чанар
 Амьдралын нөхцөл байдал

Bohrke-Petrovic-ийн НӨХЦӨЛ БАЙДЛЫН ШИНЖИЛГЭЭ-ний загвар.





Funded by the
European Union



Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

НҮБ-ын Хүнс хөдөө аж ахуйн байгууллага



International
Labour
Organization



АЖИЛ ХАЙГЧИЙГ ХӨДӨЛМӨРИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ЭРЭЛТЭД НИЙЦҮҮЛЭХ НЬ

“МОНГОЛ УЛСАД ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГОТОЙ УЯЛДСАН ТӨСВИЙН
ТӨЛӨВЛӨЛТӨӨР ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙГ ДЭМЖИХ НЬ” ТӨСӨЛ



АЖИЛ ХӨДӨЛМӨР НЬ



ХӨДӨЛМӨРИЙН ЗАХ ЗЭЭЛД НЭВТРЭХ СОНГОЛТ



Албан
байгууллагад
зуучлах

- Төрийн
- Орон нутгийн
- Хувийн



Хувиараа
бизнес
эрхлэх

- Санхүүгийн дэмжлэг-зээл
- Түрээсийн хөнгөлөлт
- Аж ахуй эрхлэлтийг дэмжих сургалт
- Борлуулалтын дэмжлэг



АЛБАН БАЙГУУЛЛАГАД ЗУУЧЛАХ, АЖИЛ ОЛГОГЧИЙН ТАВЬДАГ НИЙТЛЭГ ХЭРЭГЦЭЭ ШААРДЛАГА

Боловсрол

Ажлын
туршлага

Мэргэжил

Зөөлөн ур
чадвар

Мэргэшил



АЖИЛ ХАЙГЧ ХӨДӨЛМӨРИЙН ЗАХ ЗЭЭЛД НЭВТРЭХЭД ШААРДЛАГАТАЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛС

ХҮСЭЛ, СЭДЭЛ 01

- Хүсч буй ажлын байр
- Ажил олохын тулд хийсэн үйлдэл
- Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад бүртгэлтэй эсэх



02 ТЕХНИКИЙН УР ЧАДВАР

- Ажлын туршлага
- Боловсрол
- Мэргэжил
- Мэргэшил



ЗӨӨЛӨН УР ЧАДВАР 03

- Харилцааны чадвар
- Суралцах чадвар
- Багаар ажиллах чадвар
- Хариуцлага хүлээх чадвар
- Өөрийгөө үнэлэх чадвар



04 СОНИРХОЛ, ЧАДАМЖ

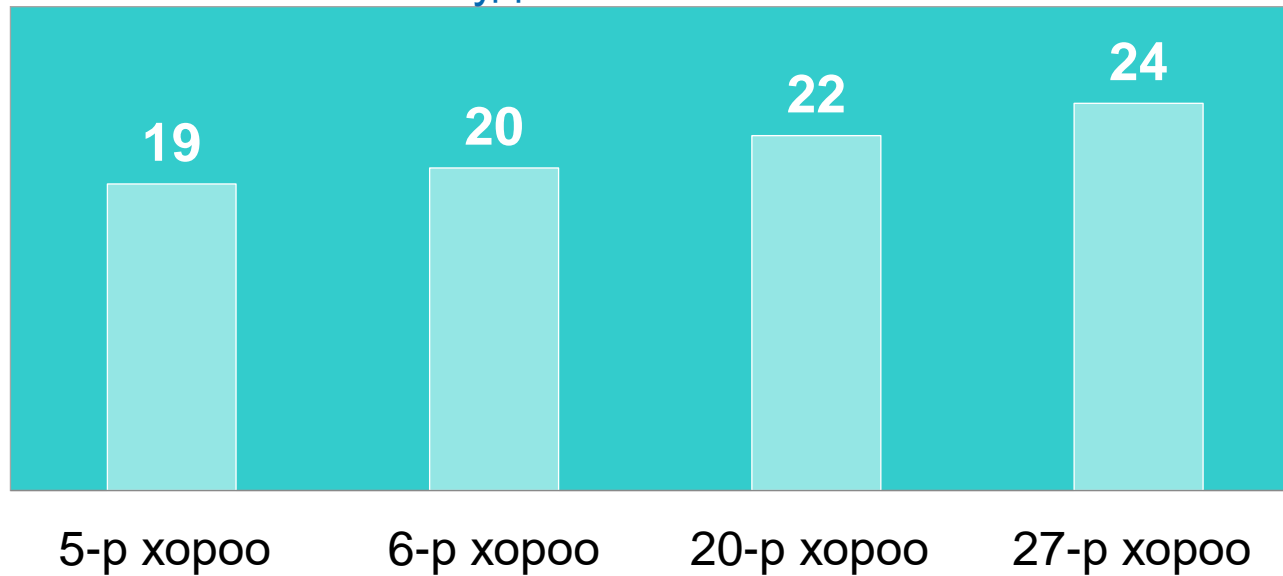
- Чадавх
- Сонирхож буй ажил



СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН ААН-ҮҮД ХАМРАГДАЛТЫН ТОО, ХОРОО ТУС БҮРЭЭР

Зорилтот 4 хорооны нийт 274 ААН-ээс 85 буюу 21 хувиас судалгаа авсан.

■ Судалгаа авсан ААН

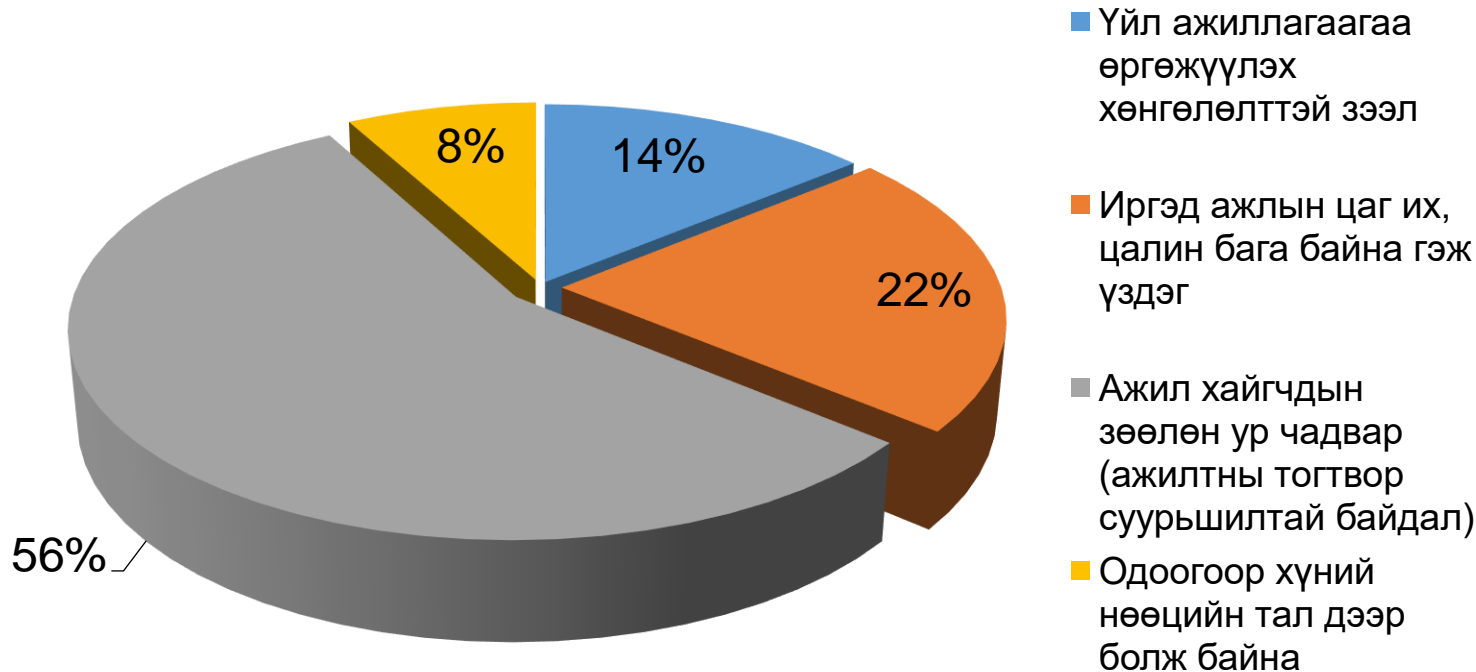


Төслийн зорилтот 4 хороонд үйл ажиллагаа явуулж буй ААН-үүдийн хувьд: 40-50%-ийг 1-3 ажилтантай гэр бүлийн гишүүдийн хамтарсан хүнсний дэлгүүрүүд, 10-15 хувийг мөн 1-3 ажилтантай өрхийн гишүүдийн хамтарсан үсчин, халуун ус, оёдол, гутал засвар зэрэг газрууд багтаж байна.

ААН-үүдийг судалгаанд хамруулахдаа хүнсний дэлгүүр зэрэг 1,3 ажилтантай байгууллагуудаас төлөөлөл болгон сонгож харин 5-аас дээш ажилтантай харьцангуй олон ажлын байр бий болгож буй газруудыг бүрэн хамруулж, ажилгүй иргэдийг зуучлахыг зорьж ажилласан.



ААН-ҮҮДЭД ХҮНИЙ НӨӨЦ БҮРДҮҮЛЭЛТТЭЙ ХОЛБООТОЙ ТУЛГАМДАЖ БУЙ ХҮНДРЭЛ, АЖИЛ ОЛГОГЧ НАРЫН ЗҮГЭЭС ТАВЬЖ БУЙ ШААРДЛАГА

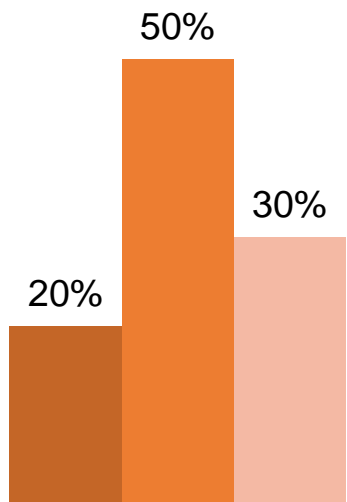


ААН-үүдтэй ярилцлагын аргаар хийсэн судалгааны үр дүнгээс авч үзэхэд хүний нөөц бүрдүүлэлттэй холбоотой тулгамдаж буй хамгийн том сорилт (чэллэнж) бол ажлын зөөлөн ур чадвар (soft skills) болох нь харагдсан. Энэ нь цаашид төслийн үргэлжлэх шатны үйл ажиллагаанд ажлын байрны зуучлал хийгдэж буй иргэдэд техникийн ур чадварт анхаарахын зэрэгцээ зөөлөн ур чадвар эзэмшүүлэх тал дээр анхаарах. Мөн үүний зэрэгцээ аж ахуйн нэгжүүдэд хүний нөөцийн удирдлага тал дээр илүү анхаарч үзэх хэрэгтэйг тодорхойлж байна.

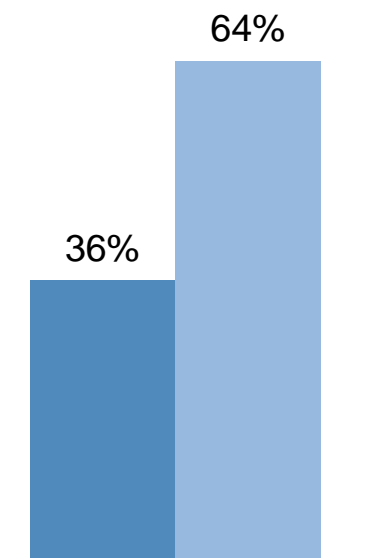


ААН, БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ОДООГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

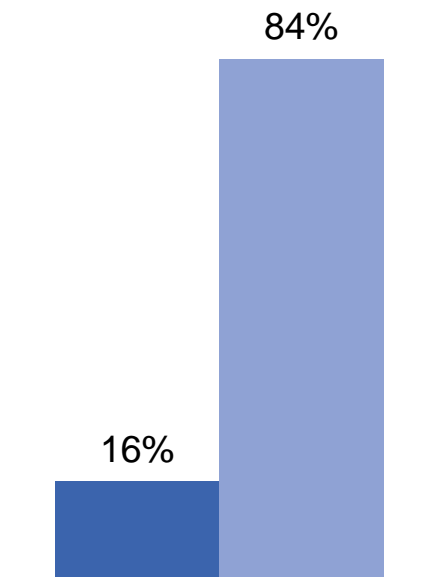
Бүтээгдэхүүний борлуулалт, зах зээлийн эрэлт



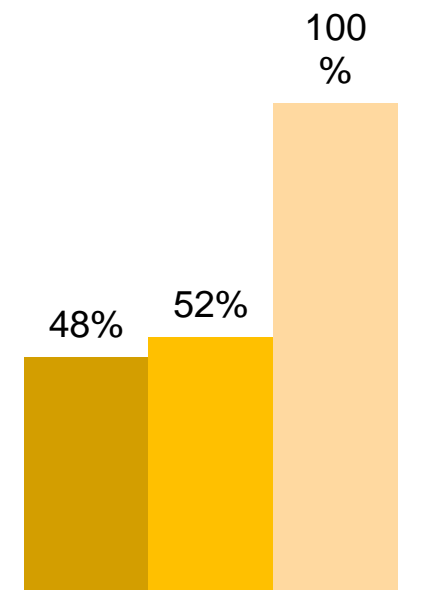
Ажиллах хүчний хомсдолтой эсэх



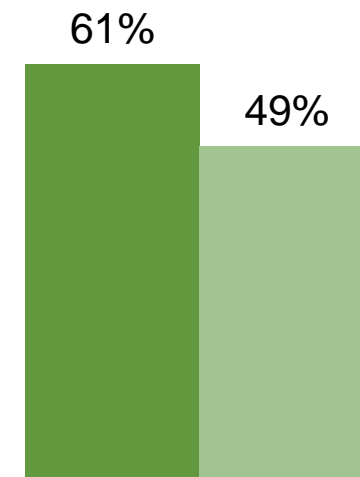
ХХҮ-ний хэлтэс ААН хоорондын хамтын ажиллагаа



Ажилтнуудаа хөгжүүлэх чиглэлээр



Ойрын 5 жилд үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэх эсэх



■ Борлуулалт бага

■ Дунд зэрэг, боломжийн

■ Хангалттай сайн, эрэлт их

■ Ажиллах хүчний хомсдолтой

■ Одоогоор ажиллах хүчний хомсдолгүй

■ Хамтран ажилладаг

■ Хамтран ажилладаггүй

■ Сургалт, арга хэмжээ зохион байгуулдаг

■ Зохион байгуулдаггүй

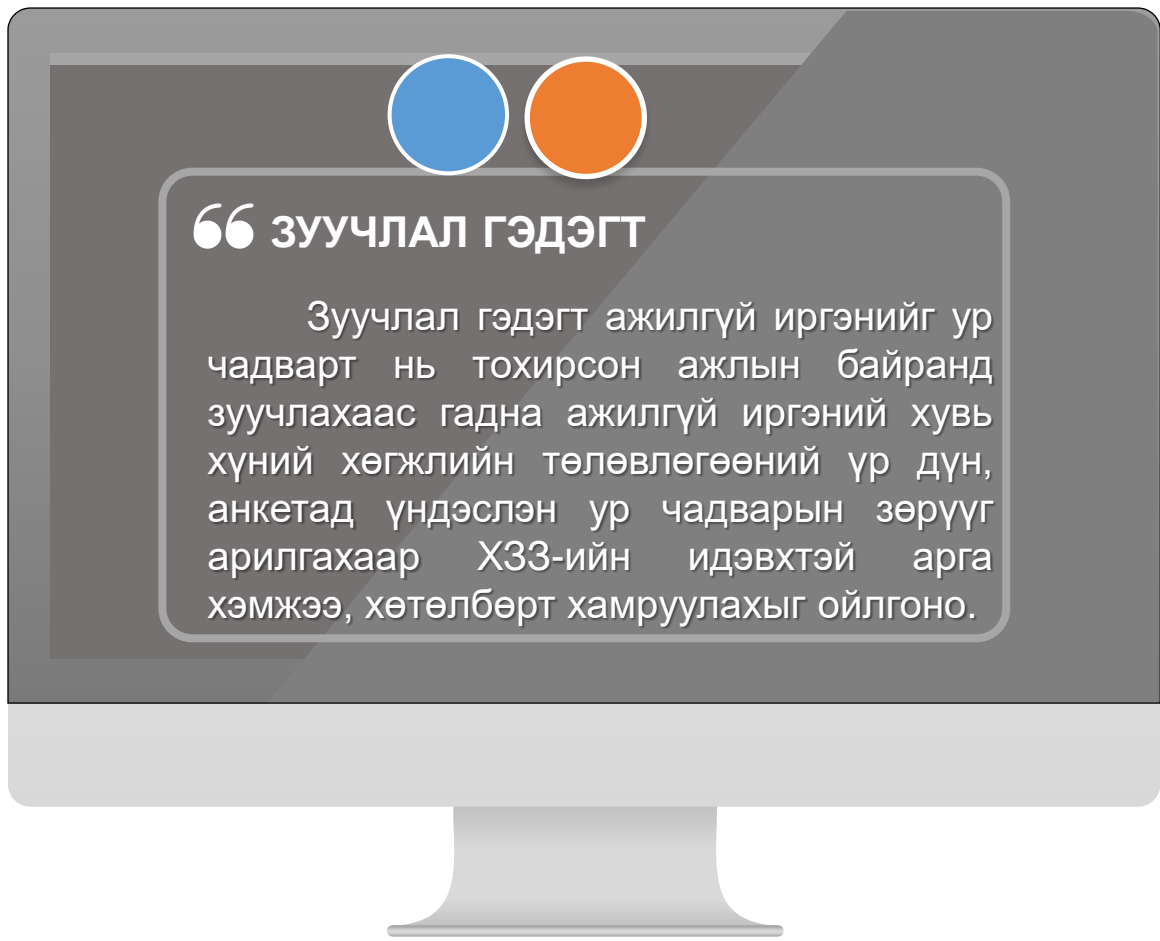
■ Хүрэх зорилт

■ Үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэх төлөвлөгөөтэй

■ Үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэх төлөвлөгөөгүй



АЛБАН БАЙГУУЛЛАГАД ЗУУЧЛАХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ





Food and Agriculture
Organization of the
United Nations



International
Labour
Organization



UN
DP

Funded by the
European Union

НҮБ-ын Хүнс хөдөө аж ахуйн байгууллага

Европын Холбооны санхүүжилтээр НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөрийн хэрэгжүүлж буй

“Монгол Улсад Тогтвортой хөгжлийн зорилготой уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийн шинэчлэлийг дэмжих нь” төсөл

ХУВИАРАА БИЗНЕС ЭРХЛЭХ



АЖИЛ МЭРГЭЖИЛ СУДЛАЛЫН
ҮНДЭСНИЙ ХҮРЭЭЛЭН
NATIONAL INSTITUTE OF CAREER STUDIES

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА



**ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙН ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХЭД БЭЛЭН БАЙДЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ МАЯГТ
(ПРОФАЙЛИНГИЙН)
НЭГДСЭН МАЯГТЫН АГУУЛГЫН НЭРШИЛ-ОЙЛГОЛТ, ЗААВАРЧИЛГАА**

Бүртгэлийн дугаар: Бүртгэлийн дугаарыг программ автоматаар тооцоолж гаргана. Жич: “E-job” нэгдсэн програм хэрэглээнд нэвтрэх хүртэлх хугацаанд зөвлөх мэргэжилтэн бүртгэлийн түр дугаар оноож өгнө. Бүртгэлийн дугаар нь 15 оронтой тооноос бүрдэнэ. Үүнд, эхний 2 оронтой тоо - аймаг, нийслэлийн код; дараагийн 2 оронтой тоо - сум, дүүргийн код; дараагийн 2 оронтой тоо - баг, хорооны код болно. Харин дараагийн 6 оронтой тоо нь он, сар, өдрийн код болно (жишээлбэл, 2022 оны дөрөвдүгээр сарын 6-ны өдрийг 22-04-06 гэж кодолж бичнэ). Дараа нь, зөвлөх мэргэжилтний код нь 1 оронтой бүхэл тоо (1-9 хүртэлх) байна. Үүний араас хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд хандаж байгаа үйлчлүүлэгчийн код 2 оронтой (01-99 хүртэлх) бүхэл тоо байна.

Кодын тайлбар:

1	2	3	4	5	6	2	2	0	4	0	6	1	0	9
Аймаг, нийслэлийн код	Сум, дүүргийн код	Баг, хорооны код	Оны сүүлийн 2 орон код	Сарын 2 орон код	Өдрийн 2 орон код	Зөвлөхийн код	Аймаг, нийслэлийн код							

I. Үйлчлүүлэгчийн ерөнхий мэдээлэл

I.1 Ажил хайгчийн төлөв байдал:

Ажилгүй иргэн гэж ажилгүй, ажил хийхэд бэлэн, ажил идэвхитэй хайж байгаа хөдөлмөрийн насны хөдөлмөрийн чадвартай иргэнийг хэлнэ

Ажилтай ч нэмэлтээр эсвэл ажлаа солихоор ажил хайж буй иргэн гэж: ажилтай боловч ажлын нөхцөлөө сайжруулах, нэмэлт орлого олох зорилгоор 2 дахь ажил хайж байгаа иргэн, эсвэл одоогийн ажлаа солихыг хүсч байгаа иргэн үүнд хамаарна.

Хувиараа хөдөлмөр эрхлэх хүсэлтэй буюу одоо эрхэлж байгаа иргэн гэж: дангаараа болон бусадтай хамтран аж ахуй эрхэлж, татварын албанд бүртгүүлсэн, бизнесийнхээ үйл ажиллагаанд нөлөөлөх шийдвэрээ хараат бусаар бие даан гаргадаг иргэнийг хэлнэ.

I.2 Бүртгэлтэй эсэх: Хөдөлмөрийн зах зээлийн мэдээллийн нэгдсэн систем (LMIS)-д бүртгэлтэй эсэхийг шалгах. Бүртгэлгүй тохиолдолд шинээр бүртгэл үүсгэнэ.

I.3 Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйлчилгээнд хамрагдаж байсан эсэх: Хариултын зохих кодыг дугуйлж тэмдэглэнэ.

I.4 Хамрагдаж байсан хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр, арга хэмжээний мэдээлэл: Өмнө нь буюу хамрагдаж байсан хөтөлбөр, арга хэмжээний мэдээлэл, хамрагдсан оныг нөхөж бичнэ.

I.5 Регистрийн дугаар: Тухайн иргэний регистрийн дугаарыг бичнэ.

I.6 Нэрийн хэсэг: Ургийн овог, эцэг/эх/-ийн нэр, өөрийн нэрийг бичнэ.

I.7 Нас: Тухайн иргэний насыг бичнэ

I.8 Хүйс: Хариултын зохих кодыг дугуйлж тэмдэглэнэ.

I.9 Хаяг 1: Иргэний үнэмлэх дээр бичигдсэн оршин суугаа хаягийг бичнэ. Иргэний аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, баг, хороо, гудамж хорооллын нэр, дугаар, байшин, байр, хашаа, хаалганы дугаарыг бичнэ.

I.10 Хаяг 2: Иргэний үнэмлэх дээр бичигдсэн хаягаас өөр газар одоогоор түр оршин сууж байгаа бол бичнэ. Одоогоор түр оршин сууж байгаа аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, баг, хороо, гудамж хорооллын нэр, дугаар, байшин, байр, хашаа, хаалганы дугаарыг тодорхой бичнэ.

I.11 Холбоо барих мэдээлэл: Иргэний гар утас, яаралтай үед холбоо барих хүний утас, цахим шуудан, фейсбүүк хаягийг тодорхой бичнэ.

I.12 Өрхийн ам бүл: Иргэн нэг гэрт хамт амьдарч байгаа өрхийн гишүүдийн тоог бичнэ.

I.13 Нэг өрхөд хамт амьдарч байгаа хүмүүс: Өрхийн гишүүдийг нэг бүрчлэн, тухайн иргэний юу болохыг тодорхойлж бичнэ (Эхнэр, нөхөр, хүүхэд, аав, ээж, ах, дүү, г.м)

I.14 Хүүхдийн тоо: Энд 0-18 хүртэлх насны хүүхдийн тоог бичиж тохирох хэсэгт оруулна.

I.15 Нийгмийн халамжид хамрагддаг эсэх: Хариултын хувилбарын кодыг дугуйлна.

I.16 Нийгмийн халамжид хамрагддаг бол ямар халамжуудыг авдаг вэ: Нийгмийн халамжийн жагсаалтын 72 төрлөөс хамрагддаг халамжуудаа сонгож, кодыг дугуйлна.

I.17 Өрхийн орлогын эх үүсвэрүүд: Харгалзах кодыг дугуйлна. Өрхийн орлогын эх үүсвэрт Цалин хөлс; Халамж (тэтгэвэр, тэтгэмж); Албан бус хөдөлмөр эрхлэлтийн орлогыг тус тус хамруулж ойлгоно.

I.18 Өрхийн сарын дундаж орлогын хэмжээ: Иргэний хэлсэн сарын дундаж орлогын хэмжээг бичнэ.

I.19 Тухайн өрх зээлтэй эсэх: Хариултын хувилбарын кодыг дугуйлна.

I.20 Хэрэв зээлтэй бол сар бүр эргүүлэн төлж байгаа зээлийн хэмжээ: Өрхийн сар бүр эргүүлэн төлдөг зээлийн хэмжээг бичнэ.

II. БОЛОВСРОЛ, ЧАДВАРЫН МЭДЭЭЛЭЛ

II.1 Боловсролын түвшин: Боловсролын тогтолцооны албан ёсны түвшний хувилбаруудаас харгалзах кодыг дугуйлна. Үүнд:

Бүрэн дунд хүртэлх боловсролын түвшинг тодорхойлохдоо дараах хүснэгтийг ашиглана.

Он	Боловсролгүй	Бага	Суурь (Бүрэн бус дунд)	Бүрэн дунд
1975 хүртэлх онуудад	4-р ангийг төгсөөгүй	4-р анги төгссөн	7-р анги төгссөн	10-р анги төгссөн
1975-1996 онуудад	3-р ангийг төгсөөгүй	3-р анги төгссөн	8-р анги төгссөн	10-р анги төгссөн
1997-2004 онуудад	4-р ангийг	4-р анги	8-р анги	10-р анги

	төгсөөгүй	төгссөн	төгссөн	төгссөн
2005 онд	5-р ангийг төгсөөгүй	5-р анги төгссөн	9-р анги төгссөн	10-р анги төгссөн
2006-2014 онуудад	5-р ангийг төгсөөгүй	5-р анги төгссөн	9-р анги төгссөн	11-р анги төгссөн
2015 ба түүнээс хойш онуудад	5-р ангийг төгсөөгүй	5-р анги төгссөн	9-р анги төгссөн	12-р анги төгссөн

Техникийн болон мэргэжлийн боловсрол: Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв (хуучнаар техник, мэргэжлийн сургууль-ТМС) төгссөн, эсвэл богино болон түр хугацааны сургалт (курс дамжаа)-нд суралцаж мэргэжлийн үнэмлэх (сертификат) авсан хүмүүсийг техникийн болон мэргэжлийн боловсролтой гэж үзнэ.

Тусгай мэргэжлийн дунд боловсрол: Гадаад, дотоодын тусгай мэргэжлийн дунд сургууль (хуучнаар техникум), түүнтэй адилтгах сургууль төгссөнийг гэрчлэх үнэмлэх дипломтой хүмүүсийг тусгай мэргэжлийн дунд боловсролтой гэж үзнэ.

Дээд боловсрол: /дипломын дээд, бакалавр, магистр, доктор ба түүнээс дээш/. Гадаад, дотоодын их, дээд сургууль, коллежийг өдөр, орой, эчнээгээр төгссөн, дипломын дээд, бакалавр, магистр, докторын зэргийн диплом болон түүнтэй адилтгах боловсролын баримт бичиг бүхий хүмүүсийг дээд боловсролтой гэж үзнэ.

II.2 Эзэмшсэн мэргэжил: Эзэмшсэн мэргэжлийг үйлчлүүлэгчийн мэргэжлийн сургууль, сургалт (курс, дамжаа) төгссөнийг гэрчлэх диплом, гэрчилгээ, сертификат дээр бичигдсэн мэргэжлийн нэрээр нь бичнэ. Сургуулийн нэр, суралцсан хугацаа, төгссөн он зэргийг холбогдох багануудад бичнэ.

II.3 Хөгжлийн бусад сургалт /урлаг, соёл, спортын болон бусад хөгжүүлэх сургалт/-д хамрагдсан байдал: Иргэн өөрийгөө хөгжүүлэх зорилгоор хамрагдсан хувь хүний хөгжилд чиглэсэн богино хугацааны танхимын болон онлайн сургалтуудыг хэлнэ.

II.4 Амьдрал, үйл ажиллагааны явцад сурч эзэмшсэн чадварууд: Энэ асуултыг мэргэжил эзэмшээгүй, албан ёсны сургалтад хамрагдаагүй иргэний хөдөлмөр эрхлэх боломж чадварыг тодруулах зорилгоор асууна. Иргэн албан бус сургалтаар юм уу, амьдрал, үйл ажиллагааныхаа явцад сурч эзэмшсэн чадваруудыг энд хамааруулна. Жишээ нь, оёдол хатгамал, зураг зурах, хоол хийх, жимс ногоо тарих, барилгын засал, мужааны ажил, цэцэг тарьж ургуулах, мал амьтан арчлах г.м. Харгалзах баганад эзэмшсэн чадваруудыг тэмдэглэж, хэзээ буюу ойролцоогоор хэдэн жилийн өмнө суралцсаныг; хаана буюу ямар орчин нөхцөлд суралцаж эзэмшсэнийг; хэрхэн буюу хэнээс, яаж суралцсаныг тус тус тэмдэглэнэ.

II.5 Гадаад хэлний мэдлэг: Сурч эзэмшсэн гадаад хэлний нэрийг өгөгдсөн хүснэгтэд бичиж, тохирох түвшинг тэмдэглэнэ. Тухайн хэлний мэдлэгийн түвшинг албан ёсоор баталгаажуулдаг байгууллагын шалгалтад тэнцсэн эсвэл үнэлүүлснийг нотлох бичиг баримт байгаа эсэхийг асууж, хариултын хувилбарыг тэмдэглэнэ.

II.6 Компьютер хэрэглэх чадвар: Эзэмшсэн программын нэрийг бичиж тохирох түвшинд харгалзах тэмдгийг тавина.

III. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХТЭЙ ХОЛБООТОЙ МЭДЭЭЛЭЛ

III.1 Хөдөлмөр эрхэлсэн туршлага: Иргэний өмнө нь ажилласан байдлыг бичнэ. Ингэхдээ урьд өмнө эрхэлж байсан ажлуудаас хамгийн урт хугацаагаар ажилласан 3 хүртэлх ажлын мэдээллийг харгалзах багануудад бичнэ.

III.2 Хувиараа хөдөлмөр эрхлэх хүсэлтэй иргэн урьд нь хувиараа хөдөлмөр (бизнес) эрхэлж байсан эсэх: Хариултын хувилбарын кодыг дугуйлна.

III.3 Хувиараа хөдөлмөр эрхэлж байсан туршлагын мэдээлэл: (гараар бичиж оруулах) Тухайн иргэний ямар үйл ажиллагаа эрхэлж байсан, байршил, хугацаа, хувиараа хөдөлмөр эрхлэлтээ зогсоосон шалтгааныг бичнэ

III.4 Ажиллаж байгаа ч өөр ажилд орох хүсэлтэй иргэний одоо эрхэлж байгаа ажил: Тухайн иргэний ажиллахыг сонирхож байгаа ажлын байрны эдийн засгийн үйл ажиллагааны чиглэлийг бичнэ. ЭЗБТҮАСА-ын дагуу 4 оронтой кодыг тэмдэглэнэ.

III.5 Хайж байгаа ажлын нэр: Тухайн иргэний хайж буй ажлын нэрийг бичнэ. Ажлын нэрийг Үндэсний ажил, мэргэжлийн ангилал ба тодорхойлолт (ҮАМАТ-08)-ын дагуу 4 оронтой кодоор тэмдэглэж бичнэ.

III.6 Ажил хайж эхэлснээс хойших хугацаа: Хугацааг нөхөж бичнэ

III.7 Ажил хайж буй аргууд: Хариултын тохирох хувилбарыг тэмдэглэнэ. Хэд хэдэн сонголттой байж болно.

III.8 Ажилд орохын тулд анкетаа ажил олгогчдод хэдэн удаа өгсөн бэ: Хариултын тохирох хувилбарыг тэмдэглэнэ.

III.9 Ажилд орохын тулд ярилцлагад хэдэн удаа орсон бэ: Хариултын тохирох хувилбарыг тэмдэглэнэ.

III.10 Хувиараа хөдөлмөр эрхлэхийг хүсч байгаа үйл ажиллагааны төрөл: Тухайн иргэний хувиараа хөдөлмөр эрхлэхээр хүсч байгаа үйл ажиллагааны төрлийг бичиж оруулна.

III.11 Хувиараа эрхлэх хөдөлмөр (бизнес) нь хамтрагчтай эсэх: Хариултын тохирох хувилбарыг тэмдэглэнэ.

III.12 Хувиараа эрхлэх хөдөлмөрөө эхлүүлэхэд тулгарч буй бэрхшээл: Хариултын тохирох хувилбарыг тэмдэглэж. Бусад тохиолдолд нөхөж бичнэ.

III.13 Ажилд орох боломжтой хугацаа: Тухайн иргэн өнөөдрөөс эхлэн тооцвол хэд хоногийн дотор ажилд орох боломжтой байгааг хоногоор тоолж бичнэ. “0 хоног” гэдэг нь “Одоо шууд ажиллахад бэлэн” гэдэг утгыг илэрхийлнэ.

III.14 Үйлдлийн чадамж дахь хүндрэлийг тодорхойлох өөрийн үнэлгээ: Зөвлөх мэргэжилтэн иргэнд энгийн 6 асуулт тавихыг сануулна. Эдгээр асуултыг иргэн өөрийнхөө хувьд 4 түвшнээр үнэлж, хариулахыг хүснэ. Ингээд 4 түвшнийг уншиж өгч, танилцуулсны дараа асуулт тус бүрийг уншиж өгнө. Харгалзах асуулт тус бүрд тохирох хариултыг хэлсний дагуу дугуйлна.

- **Танд юм харахад хүндрэлтэй байдаг уу?** Харааны бэрхшээлтэй буюу харааны шил, контакт линз зүүсэн эсвэл зүүдэггүй хүмүүсийн хувьд харахад хүндрэлтэй эсэхийг илрүүлэх зорилготой. Тухайн иргэнээс асууж тодруулсны эцэст хариултын тохирох хувилбарыг тэмдэглэнэ.
- **Танд юм сонсоход хүндрэлтэй байдаг уу?** Энэ асуултын зорилго нь сонсголын бэрхшээлтэй, сонсголын аппарат зүүсэн эсвэл зүүдэггүй хүмүүсийн хувьд сонсоход хүндрэлтэй хүмүүсийг илрүүлэх зорилготой. **Сонсгол** нь эргэн тойрны дуу чимээг сонсох, мөн аюултай нөхцөл байдлаас өөрийгөө хамгаалах баримжааг олгож байдаг. Сонсох бэрхшээлд чимээ ихтэй орчин эсвэл нам гүм орчинд янз бүрийн дуу чимээг ялгаж сонсоход нэг эсвэл 2 чихээрээ сонсоход хүндрэл тулгарч байгааг ойлгоно. Тухайн хүн сонсголын аппарат зүүдэг бол **Та сонсголын аппарат зүүсэн ч юм сонсоход хүндрэлтэй байдаг уу?** гэж асуух хэрэгтэй.

- **Танд алхах болон шатаар өгсөх/дээшээ авирахад хүндрэлтэй байдаг уу?** **Алхахдаа** ямар нэгэн хүндрэлтэй хүмүүсийг илрүүлэх зорилготой. **Алхах** гэдэг нь хөлийг нэг цэгээс нөгөөд зөөх хөдөлгөөн юм. Ямар нэгэн дэмжлэг болох төхөөрөмж (тэргэнцэр, таяг, алхуулагч гэх мэт) эсвэл хэн нэгний туслалцаагүйгээр алхаж чадаж байвал алхаж чаддаг гэж үзнэ. Богино зайд (ойролцоогоор 100 метр) эсвэл хол зайд (ойролцоогоор 500 метр) алхахад тулгарч байгаа хүндрэлийг оруулсан. Замдаа амрахгүй зогсохгүйгээр зорих газартаа алхаад очиход бэрхшээлтэй байгаа тохиолдлыг оруулна. Алхахад хүндрэлтэй гэдэгт алхсанаас эсвэл шатаар дээш, доош алхсанаас шалтгаалж бие сулрах, тэнцвэр алдах, эсвэл бусад тулгуур эрхтэн тогтолцооны бус хүндрэл тохиолдож байгааг оруулна.
- **Танд аливаа зүйлийг санах, анхаарлаа төвлөрүүлэхэд хүндрэлтэй байдаг уу?** **Эргэн санах** гэж нь өнгөрсөн үйл явдлыг эргэж санахыг ойлгоно. Аливаа зүйлийг эргэн санах нь цээжлэх, ой тогтоолттой ижил биш. Анхаарлаа төвлөрүүлэх гэдэг нь аливаа зүйлийг хийхэд оюуны чадамжаа ашиглах явдал юм. Тухайлбал, ном унших, тоо бодох, аливаа зүйлийг сурахад хүн оюуны чадамжаа ашиглаж байдаг. Аливаа зүйлийг гүйцэд хийж гүйцэтгэхэд л зөвхөн голчлон анхаарах юм. Зам харгүй олох, аливаа асуудалд анхаарлаа хандуулж чадахгүй байх, хаана байгаагаа эсвэл он сараа мартаж зэргийг бэрхшээлтэй гэж үзнэ. Мөн хэн нэгний хэлсэн ярьсныг санахгүй байх, будилах, ихэнх зүйлсээс айх зэргийг хүндрэлтэйд тооцно. Тэмдэглэл: Ажлын ачаалал, стресс бухимдал, эмийн нөлөөний улмаас үүссэн санах, анхаарлаа төвлөрүүлэхтэй холбоотой хүндрэлийг **ХҮНДРЭЛТЭЙ ГЭЖ ҮЗЭХГҮЙ.**
- **Танд бие даан усанд орох, хувцсаа өмсөх зэргээр өөрийгөө арчлахад хүндрэлтэй байдаг уу?** Энэ асуулт нь бие даан өөрийгөө халамжлах, анхаарахад хүндрэлтэй хүмүүсийг илрүүлэх зорилготой. **Усанд орох** гэдэг нь биеэ угаах (савандаж угаах)-ыг ойлгоно. Саван, шампунь, бие угаагч, ус зэрэг шаардлагатай зүйлийг хэрэглэн үсээ, хөлөө угааж чаддаг бол оруулна. **Хувцаслах** гэдэгт өмд, цамцаа өмсөх, гутлаа өөрөө өмсөхийг ойлгоно. Мөн хувцасны шүүгээнээс хувцсаа авах, товчоо товчлох, үдээс үдэх, цахилгаан татах гэх зэргийг оруулна. Угаах, хувцаслах өдөр тутамдаа хийгддэг үйл ажиллагаа юм.
- **Танд бусадтай ярилцахад ямар нэгэн хүндрэл гардаг уу?** Энэ хэсэг нь ярих, сонсох, бусдыг ойлгох, бусдад өөрийгөө ойлгуулахад ямар нэг хүндрэлтэй байдаг хүмүүсийг илрүүлэх зорилготой. **Ярилцах** гэдэг нь хүмүүсийг аливаа нэг хэлээр бусадтай мэдээлэл болон өөрийн үзэл санаагаа солилцох үйл явц юм. Харилцааны хүндрэл нь олон зүйлээс шалтгаалж байдаг. Тухайлбал, сонсгол эсвэл хэл ярианы бэрхшээлээс шалтгаалж бусадтай харилцах чадахгүй байх, эсвэл дуу чимээг хүлээн авах чадвартай холбоотой буюу авиа ялгаж сонсдоггүй байж болно. Мэдээлэл солилцохдоо дохио зангаа хэрэглэдэг (дохионы хэл орно), бичгээр эсвэл дуу авиа ашигладаг бол харилцааны бэрхшээлтэй гэж үзнэ. Өөрөөр хэлбэл, бусдад өөрийгөө ойлгуулахдаа эсвэл бусдын яриаг ойлгохдоо харилцааны өөр арга хэрэглэж байгаа тохиолдлыг ойлгоно.

III.15 Хөдөлмөрийн чадварын байдал: Хариултын тохирох хувилбарыг дугуйлна. Хэд хэдэн сонголт байж болно.

III.16 Хөдөлмөрийн бүрэн чадвартай биш бол ажил олгогчоос ажлын байрны нэмэлт тохируулга шаардлагатай эсэх: Хариултын харгалзах хувилбарыг дугуйлна.

III.17 Хөдөлмөр эрхлэхтэй холбоотой гэр бүлээс хамаарах саад: Хариултын тохирох хувилбарыг дугуйлна. Хэд хэдэн сонголт байж болно.

III.18 Ажиллахыг сонирхож байгаа салбар: Тухайн иргэний ажиллахыг сонирхож байгаа ажлын байрны эдийн засгийн үйл ажиллагааны чиглэлийг бичнэ. ЭЗБҮАСА-ын дагуу 4 оронтой кодыг тэмдэглэнэ.

III.19 Хайж буй ажлын байр болон хувиараа эрхлэх аж ахуйн байршил: Ажлын байрны хүсэж буй байршлын сонголтыг хариултын хувилбарт тэмдэглэнэ.

III.20 Ажлын байрны төрөл: Хариултын тохирох хувилбарын арын тоог тэмдэглэнэ.

Ажлын байр гэж цалин хөлс, орлого олох зорилгоор бусдын хэрэгцээнд зориулан хийж гүйцэтгэх ажил, үүрэг, албан тушаалыг хэлнэ. Үүнд:

- **Байнгын ажлын байр** гэж ажлын цагийн доод хэмжээгээр ажиллах нь хүлээн зөвшөөрөгдсөн, байнгын буюу тухайн эдийн засгийн нэгжид ажиллах насны дээд хязгаар, тэтгэвэрт гарах нас зэргээс бусад хөдөлмөр эрхлэлтийг зогсоох тодорхой хугацаа, нөхцөл заагдаагүй ажил үүрэг, албан тушаалыг ойлгоно. Эдгээр нь албан болон албан бус ажлын байранд бүтэн эсвэл хагас цагаар ажиллагч байж болно. Мөн ажилд ороод удаагүй, туршилтын хугацаандаа ажиллаж байгаа боловч цаашид үргэлжлүүлээд байнгын хугацаагаар ажиллуулахаар хүлээгдэж байгаа ажил үүрэг, албан тушаал орно.
- **Түр ажлын байр** гэж хөдөлмөр эрхлэх хугацаа нь 3 ба түүнээс дээш сараар хязгаарлагдсан буюу тодорхой хугацаатай ажил үүрэг, албан тушаалыг ойлгоно. Эдгээр ажлын байранд ажиллагчид нь албан болон албан бус ажлын байранд бүтэн эсвэл хагас цагаар ажиллагч байж болно.
- **Тохиолдлын ажлын байр** гэж ажлын тогтсон цаггүй, хөдөлмөр эрхлэлт нь 3 сар хүртэлх хугацаагаар хязгаарлагдсан буюу богино хугацаатай ажил үүрэг, албан тушаалыг тус тус ойлгоно.

III.21 Ажил хийх боломжтой цаг: Хариултын тохирох хувилбарын арын тоог тэмдэглэнэ. Хэд хэдэн сонголттой байж болно.

III.22 Хүсч байгаа цалингийн хэмжээ: Хүсч байгаа цалингийн хэмжээнд тохирох кодыг сонгоно. 1.5 саяас дээших хэмжээний цалинг гараар бичиж оруулна

III.23 Гадаад улсад оршин сууж байгаад эх орондоо ирсэн эсэх: Хариултын тохирох хувилбарыг тэмдэглэнэ.

III.24 Эх орондоо эргэн ирсэн огноо: Эх орондоо эргэж ирсэн он, сарыг бичнэ.

III.25 Гадаад улсад оршин суусан хугацааг сараар тооцож бичих: Тухайн улсад оршин суусан нийт хугацааг жил, сараар тооцож бичнэ.

III.26 Гадаад улсад амьдарч байхдаа хамгийн удаан хугацаагаар эрхэлж байсан ажил: Эрхэлж байсан ажил, гүйцэтгэж байсан үндсэн үүргүүд болон тухайн ажилдаа хэдэн сар ажилласныг бичнэ.

III.27 Зорилтот бүлгийн иргэн: Тохирох хувилбарыг тэмдэглэнэ.

“Ажил олоход хүндрэлтэй иргэн” гэж хөдөлмөр эрхлэлтийн нэмэлт үйлчилгээ, нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн хөдөлмөрийн насны хөдөлмөрийн чадвартай иргэн болон Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн 3.1-д заасан иргэн, хорих ангиас суллагдсан болон хөдөлмөрийн насанд хүрээд асрамжийн газраас гарсан иргэн, 6 сараас дээш хугацаагаар ажил олж чадахгүй байгаа иргэнийг;

- **Нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай гишүүн:** гэж Үндэсний статистикийн хороо, нийгмийн халамжийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хамтран

баталсан аргачлалын дагуу өрхийн мэдээллийн нэгдсэн санд орсон, амьжиргааны түвшин нь тухайн үеийн ядуурлын шугамаас доогуур өрхөөс сонгогдсон өрхийн гишүүнийг;

- **Хөдөлмөрийн насанд хүрч асрамжийн газраас гарсан иргэн:** 18 нас хүртэл асрамжийн газар өсч хүмүүжээд тус асрамжийн газраас гарсан хүнийг
- **6 сараас дээш хугацаагаар ажил олж чадахгүй байгаа иргэн:** Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад бүртгэлтэй, 6 сараас дээш хугацаагаар ажил идэвхтэй хайж байгаа боловч ажил олж чадахгүй байгаа иргэнийг хэлнэ.
- **Сургууль завсардсан хөдөлмөрийн насанд хүрсэн хүүхэд:** 15-аас 18 хүртэлх насны . ЕБС-д сурч байх үедээ ямар нэг шалтгаанаар сургуулиа орхисон, дахин үргэлжлүүлж суралцаагүй, сургууль завсардсан хөдөлмөрийн насны хүүхдийг хэлнэ.
- **Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн:** Бие махбодь, оюун санаа, сэтгэл мэдрэл, мэдрэхүйн байнгын согог нь орчны бусад саадтай нийлсний улмаас бусдын адил нийгмийн амьдралд бүрэн дүүрэн, үр дүнтэй оролцох чадвар нь хязгаарлагдсан хүнийг хөгжлийн бэрхшээлтэй гэж үзнэ.
- **Хорих ангиас суллагдсан иргэн:** Хорих ялын хугацаа дууссан
- **Ажил хайгч гэж** ажилгүй, ажилтай боловч ажлын нөхцөлөө сайжруулах, нэмэлт орлого олох зорилгоор ажил хайж, хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, хөдөлмөрийн биржид бүртгүүлсэн болон хандсан иргэнийг;
- **“Ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэн”** гэж хөдөлмөрийн гэрээ цуцлах мэдэгдэл авсан, эрүүл мэндийн шалтгаанаар ажлаа өөрчлөх шаардлагатай болсон, эрхэлж байсан хувийн аж ахуй нь эрсдэлд орсны улмаас сэргээх боломжгүй болсон тухайгаа аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан байгууллага, хөдөлмөрийн биржид мэдэгдэж, бүртгүүлсэн иргэнийг;
- **Малчин иргэн гэж** мал аж ахуй эрхэлж үндсэн орлогоо олдог иргэнийг хэлнэ
- **Бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч гэж** 50 хүртэл сая төгрөгийн үйлдвэрлэлийн хөрөнгө, эсхүл үйлчилгээний борлуулалтын орлого бүхий үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, иргэнийг.
- **Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч** гэж дангаараа болон бусадтай хамтран аж ахуй эрхэлж, татварын албанд бүртгүүлэн бизнесийнхээ үйл ажиллагаанд нөлөөлөх шийдвэрээ хараат бусаар бие даан гаргадаг иргэнийг;

III.28 Ажил хайж байгаа шалтгаан Шалтгааны тохирох хувилбарыг тэмдэглэнэ.

III.29 Одоо ажилтай ч ажлаа солих гэж байгаа, эсвэл ажлаас гарсан иргэн үүнийг бөглөнө: Тохирох хувилбарыг тэмдэглэнэ.

Үнэлгээ боловсруулахад шаардлагатай мэдээлэл

IV.1 Зөөлөн ур чадварын үнэлгээний хүснэгт: Асуултын дагуу хүчтэй илэрсэн, сул илэрсэн, эргэлзэж буй хэсэгт тэмдэглэл хийнэ.

1. Иргэнээс идэвхтэй суралцах чадварын асуултыг асууж тохирох хэсэгт тэмдэглэнэ.
2. Харилцааны ур чадварын Өөрийгөө илэрхийлэх чадвар, Харилцан ярилцах чадвар, Бичих Сонсох гэсэн 3 төрлийн чадварыг зөвлөх

үйлчлүүлэгчтэй ярилцах үед ажиглаж өөрийн үнэлгээг тохирох хэсэгт тэмдэглэнэ.

3. Эерэг зөв хандлагатай байдал:

Эерэг зөв хандлагыг ажигласан зөвлөх өөрийн үнэлгээг тохирох хэсэгт тэмдэглэнэ.

Та ажил хийх дуртай юу? асуултыг зөвлөх үйлчлүүлэгчээс асууж тохирох хэсэгт тэмдэглэнэ.

Та ажил эрхэлснээрээ өөрийнхөө амьдралаа илүү сайн сайхан болно гэдэгт итгэдэг үү? асуултыг зөвлөх үйлчлүүлэгчээс асууж тохирох хэсэгт тэмдэглэнэ.

Нийт оноо: Багана бүрийн нийт тэмдэглэсэн хэсгийн дүнг нэмж нийлбэр тоог тус бүрд нь бичнэ.

IV.2 Ажил мэргэжилд чиглэсэн чадавх тодорхойлох үнэлгээ: Тухайн иргэнээс ажил мэргэжилд чиглэсэн чадавх тодорхойлох асуултыг үйлчлүүлэгчээс асууж бичиж А, В, С, D гэсэн үндсэн профайлингийн 4 төрлөөс тохирох хэсэгт тэмдэглэнэ.

IV.3 Ажил мэргэжилд чиглэсэн сонирхол тодорхойлох үнэлгээ: Тухайн иргэнээс ажил мэргэжилд чиглэсэн сонирхол тодорхойлох асуултыг үйлчлүүлэгчээс асууж бичиж А, В, С, D гэсэн үндсэн профайлингийн 4 төрлөөс тохирох хэсэгт тэмдэглэнэ.

IV.4 Бичиг баримтын мэдээлэл : Бичиг баримтын мэдээлэлийн төрөлд иргэний үнэмлэх, боловсролын гэрчилгээ, жолооны үнэмлэх, оршин суугаа газрын тодорхойлолт, нийгмийн даатгалын мэдээлэл, эрүүл мэндийн даатгалын мэдээлэл гэсэн төрлүүдийг үйлчлүүлэгчээс байгаа эсэхийг тодруулж биетээр байгаа, файлаар байгаа, байхгүй хэсгүүдэд зөв гэсэн тэмдэглэгээ зөвлөх хийнэ.

IV.5 Боловсруулах материал (✓): Боловсруулах материалын төрөлд анкет CV, Боловсролын тодорхойлолт /ангийн багш, дипломын удирдагч/, өмнө ажлаж байсан байгууллагын тодорхойлолт, тодорхойлох хүний мэдээлэл /мэргэжлийн хувьд холбоотой хүн/ гэсэн төрлүүдийг үйлчлүүлэгчээс байгаа эсэхийг тодруулж биетээр байгаа, файлаар байгаа, байхгүй хэсгүүдэд зөв гэсэн тэмдэглэгээ зөвлөх хийнэ.

IV.6 Иргэний профайлингийн мэдээллийн үнэлгээ нэгтгэл: Зөвлөх иргэнээс авсан мэдээллээ 4 бүлэгт ангилсны дагуу нэгтгэн дүгнэж тэмдэглэл хийнэ. Үргэлжлүүлээд 4 бүлэг мэдээллээ тус бүрд нь дэд мэдээлэл бүрээр нь А, В, С, D үнэлгээний аль тохирохыг тэмдэглэнэ. Үүнээс үйлчлүүлэгчийн төрлийг дугуйлна.

V. Хөдөлмөр эрхлэлтийн төлөвлөгөө Хөдөлмөр эрхлэлтийн үнэлгээнд хамрагдсан иргэнтэй ярилцаж хөдөлмөр эрхлэлтийн төлөвлөгөөг гаргана.

ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙН ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХТЭЙ ХОЛБООТОЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Он, сар, өдөр

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ:													
Эцэг (эх)-ийн нэр				Өөрийн нэр									
Нас	Хүйс:	<input type="checkbox"/> эр <input type="checkbox"/> эм	Регистрийн дугаар									
Одоо оршин суугаа хаяг:													
Холбоо барих мэдээлэл:		Утас 1:				И-мэйл:							
Утас 2:													
БОЛОВСРОЛ (✓):													
<input type="checkbox"/> Бага боловсролын өмнөх				<input type="checkbox"/> Бүрэн дунд				<input type="checkbox"/> Дипломын дээд					
<input type="checkbox"/> Бага				<input type="checkbox"/> Техникийн болон мэргэжлийн				<input type="checkbox"/> Бакалавр					
<input type="checkbox"/> Суурь (бүрэн бус дунд)				<input type="checkbox"/> Тусгай мэргэжлийн дунд				<input type="checkbox"/> Магистр, доктор					
ЭЗЭМШСЭН МЭРГЭЖИЛ:													
1.													
2.													
ХӨДӨЛМӨР ЭРХЭЛСЭН ТУРШЛАГА:													
№	Байгууллагын нэр	Албан тушаал	Он, сар, өдөр		Ажилласан хугацаа, сараар								
			Орсон	Гарсан									
1													
2													
3													
Үйлчилгээ авах гэж ирсэн зорилго: (тохирох хариулыг дугуйлах)													
1	Ажил хайгч иргэний хувиар ажилд зуучлуулах												
2	Ажилтай боловч ажлаас гарах гэж байгаа иргэний хувиар ажилд зуучлуулах												
3	Хувиараа хөдөлмөр эрхлэх хүсэлтэй иргэний хувиар зөвлөгөө авах												
Энэ асуултад зөвхөн ажилд зуучлуулах зорилготой иргэн хариулна:													
Таны хайж байгаа ажлын нэр:													
Авахыг хүсч байгаа цалин:													
Ажилгүй байгаа шалтгаан (хэд хэдэн сонголт дугуйлж болно) Энэ асуултад ажилтай болон ажлаас гарах гэж байгаа иргэн болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэг иргэн хариулахгүй:													
Шилжин суурьшсан	1	Ажлаас чөлөөлөгдсөн /халагдсан	Ажлын шаардлага хангахгүй болсон	15									
Сургууль төгсөөд ажилгүй байгаа	2		Эрүүл мэндийн шалтгаанаар	16									
Сургуулиа орхисон /гарсан, чөлөө авсан/	3		Тэтгэвэрт гарсан	17									
Цэргээс халагдаад ажилгүй байгаа	4		Хөдөлмөрийн сахилгын зөрчил гаргасан	18									
Гадаадаас эргэж ирсэн	5		Байгууллага татан буугдсан	19									
Хорихоос суллагдсан	6		Орон тооны цомхотголд өртсөн	20									
Цалин хөлс тохиролцоогүй	9	Ажилгүй-дөлд өртсөн	Ажлаас халагдах мэдэгдэл авсан	21									
Хөдөлмөрийн насанд (18) хүрч асрамжийн газраас гарсан	7		Өрхийн болон хувийн аж ахуй нь эрсдэлд орж орлогогүй болсон	22									
Хувийн шалтгаан /хүн асарч, харгалзаж байгаа, өвчтэй г.м/	8	Нэмэлт ажил хайсан	Мэргэжил, чадвараа ашиглан орлогоо нэмэгдүүлэх	23									
Бага насны хүүхдээ харж байгаа	10		Нэмэлт цагаар ажиллах хүсэлтэй	24									
Өөрийн хүсэлтээр ажлаас гарсан	11		Цалин, орлого бага байгаа	25									
Гэрээний хугацаа дуусгавар болсон	12												
Малчин, гэхдээ өөр ажил хайж байгаа	13												
Одоо эрхэлж байгаагаас өөр ажил хийх сонирхолтой /малчин биш иргэн/	14	Бусад шалтгаан:		26									
Одоо ажилтай ч ажлаа солих гэж байгаа, эсвэл ажлаас гарсан иргэн үүнийг бөглөнө. Таны хувьд ажлаас гарсан, эсвэл гарах гэж байгаа шалтгаан юу вэ? →→→													

Өөрийн хүсэлтээр	Цалин бага	1	Хөдөлмөрийн сахилгын зөрчил гаргасан	9	
	Хөдөлмөрийн нөхцөл тохиромжгүй болсон	2		Мэргэжлийн чадварын хувьд тэнцэхгүй болсон	10
	Өөр ажилд шилжихээр болсон	3		Эрүүл мэндийн шалтгаанаар	11
	Шилжин суурьшихаар болсон	4		Ажил олгогчийн шаардлагаар	12
Гэрээний хугацаа дуусгавар болсон		5	Орон тооны цомхотголд орсон	13	
Түр ажлын байранд ажиллаж байсан		6	Тэтгэвэрт гарсан	14	
Байгууллага татан буугдсан		7	Урьд өмнө ажил эрхэлж байгаагүй	15	
Цэргийн албанд татагдсан		8	Бусад	16	

Та хувь хүний онцлогоо тодорхойлохын тулд асуултуудад үнэн зөв хариулна уу:		Тийм	Үгүй
1	Би өөртөө сэтгэл хангалуун байдаг	5	4	3	2	1
2	Би өөрийгөө байгаагаар нь хүлээн зөвшөөрдөг	5	4	3	2	1
3	Надад мөрөөдлөө биелүүлж амьдрах эрч хүч, ур чадвар хангалттай бий	5	4	3	2	1
4	Бусад хүмүүс намайг өндрөөр үнэлдэг гэж би боддог	5	4	3	2	1
5	Би аливаа зүйлийг бусдаас дутахааргүй сайн хийж чаддаг.	5	4	3	2	1
6	Би өөрт хамаатай гэж үзсэн асуудлыг л шийдэхэд оролцдог	5	4	3	2	1
7	Шийдвэр гаргахаасаа өмнө үр дагаврыг нь би сайн бодож үздэг	5	4	3	2	1
8	Хэцүү шийдвэр гаргахдаа би дотны хүмүүстэйгээ зөвлөдөг	5	4	3	2	1
9	Би гаргасан шийдвэрээ зөв гэдэгт итгэдэг	5	4	3	2	1
10	Би тухайн үеийн сэтгэлийн хөдөлгөөндөө хөтлөгдөж шийдвэр гаргадаггүй	5	4	3	2	1
11	Би бухимдсан үедээ өөрийгөө тайвшруулах арга мэддэг	5	4	3	2	1
12	Би сэтгэл санаагаа хэрхэн тайван байлгахдаа мэддэг	5	4	3	2	1
13	Таагүй сэтгэл хөдлөлөө (уцаарлах, гомдох г.м) даван туулах хэцүү биш	5	4	3	2	1
14	Сандарсан үедээ юу хийхээ би сайн мэддэг	5	4	3	2	1
15	Би өөрийн мэдрэмжийг ойлгож, хянадаг.	5	4	3	2	1
16	Би бусдыг хүндэлж найрсаг харилцдаг	5	4	3	2	1
17	Би нийтэч, нээлттэй байж хүмүүстэй амархан нөхөрлөдөг	5	4	3	2	1
18	Би ойр тойрныхонтойгоо зөрчилддөг	5	4	3	2	1
19	Бусад хүмүүс намайг заавал сонсох хэрэгтэй	5	4	3	2	1
20	Хүмүүсийн дунд байх нь таагүй байдаг учраас би зайгаа барьдаг	5	4	3	2	1
21	Би өөртөө хатуу шаардлага тавьдаг	5	4	3	2	1
21	Би буруутай гэдгээ хүлээн зөвшөөрч чаддаг	5	4	3	2	1
23	Би өөрт ногдсон ажлаа хэнээр ч хэлүүлэлтгүй хийдэг	5	4	3	2	1
24	Би өөрийгөө хариуцлагатай гэж боддог, надад найдаж болно	5	4	3	2	1
25	Би гаргасан шийдвэрээ дагаж мөрдөж чаддаг	5	4	3	2	1
26	Би өөрийн гэсэн үзэл бодол, дагаж баримталдаг зарчимтай	5	4	3	2	1
27	Би хичээвэл юуг ч өөрчилж чадна	5	4	3	2	1
28	Би эхэлсэн ажлаа хэн нэгний сануулга, шаардлагагүйгээр дуусгадаг	5	4	3	2	1
29	Миний дэргэд надад туслах хэн нэгэн байгаасай гэж би хүсдэггүй	5	4	3	2	1
30	Би гаргасан шийдвэрийнхээ зөв эсэхэд эргэлздэггүй	5	4	3	2	1
Хариултын тоон нийлбэр /ширхэг/		... ш	... ш	... ш	... ш	... ш

Үйлчлүүлэгчийн гарын үсэг:

Дараах хэсгийг хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын зөвлөх мэргэжилтэн бөглөнө.

Бүртгэлийн дугаар: _____

№	Хэмжүүр		✓
1	Ажил хийх хүсэл	Хайж буй ажлын байрны нэр	
		Ажиллахыг сонирхож байгаа салбар	
		Хүсч буй цалингийн хэмжээ	
2	Ажлын туршлага	12 сар хүртэлх	
		12-36 сар	
		36-аас дээш сар	
3	Боловсрол	Хайж буй ажилтай тохирч байвал	

Үйлчлүүлэгчид харгалзах бүлгийг дугуйлах

A	B	C	D
---	---	---	---

ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙН ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХЭД БЭЛЭН БАЙДЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ МАЯГТ (ПРОФАЙЛИНГ)

Бүртгэлийн дугаар:																			
--------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

I.1 Ажил хайгчийн төлөв, байдал	Ажилгүй иргэн	1	→ Ажил хайгчтай холбоотой мэдээллийг бөглөнө										
	Ажилтай ч нэмэлтээр эсвэл ажлаа солихоор ажил хайж буй иргэн	2											
	Хувиараа хөдөлмөр эрхлэх хүсэлтэй буюу одоо эрхэлж байгаа иргэн	3	→ Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчийн мэдээллийг бөглөнө										
I.2 Бүртгэлтэй эсэх:		Тийм	1	→ I.4 руу шилжих									
		Үгүй	2	→ I.5 руу шилжих									
I.3 Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйлчилгээнд хамрагдаж байсан эсэх:		Тийм	1	→ I.4 рүү шилжих									
		Үгүй	2	→ I.5 руу шилжих									
I.4 Хамрагдаж байсан хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр, арга хэмжээний мэдээлэл:													
№	Хөтөлбөр, арга хэмжээний мэдээлэл										Хамрагдсан он		
1													
2													
3													
I.5 Регистрийн дугаар:												→ *РД бүртгэснээр цахим дата сангаас холбогдох мэдээлэл татах	
I.6 Нэрийн хэсэг													
Ургийн овог:												
Эцэг (эх)-ийн нэр:												
Өөрийн нэр:												
I.7 Нас:		I.8 Хүйс:		Эрэгтэй	1	Эмэгтэй	2					
I.9 Иргэний үнэмлэх дээр бүртгэлтэй албан хаяг:						I.10 Албан хаягаас өөр хаягт оршин суугаа бол:							
Байршил		Нэр/Дугаар		Код		Нэр/Дугаар		Код					
Аймаг, нийслэл													
Сум, дүүрэг													
Баг, хороо													
Гудамж хороолол													
Байшин, байр													
Хашаа, хаалганы дугаар													
I.11 Холбоо барих мэдээлэл													
Гар утас 1:													
Гар утас 2:													
Гар утас 3 (Яаралтай үед холбоо барих хүний):													
Цахим шуудан:													
I.12 Өрхийн ам бүл:	 хүн											
I.13 Нэг өрхөд хамт амьдарч байгаа хүмүүс:													
.....													
.....													
.....													
.....													
I.14 Хүүхдийн тоо:	 хүүхэд											
0-2 насны		2-5 насны		6-12 насны		12-оос дээш насны							
I.15 Нийгмийн халамжид хамрагддаг эсэх:										Тийм	1		
										Үгүй	2		
I.16 Нийгмийн халамжид хамрагддаг тохиолдолд авч байгааг тэмдэглэх: (Хэд хэдэн сонголттой байх)													

Цаашдаа халамжийн системээс татдаг болгох, дугаарлах.

1.	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр		
2.	Нийгмийн халамжийн тэтгэмж А: асаргааны тэтгэмж Б: онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж		
3.	Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ А: олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ Б: төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ В: нийгмийн хөгжлийн үйлчилгээ		
4.	Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хууль		
5.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний нийгмийн хамгааллын тухай хууль		
6.	Монгол улсын баатар, хөдөлмөрийн баатар, ардын болон гавъяат цолтон ахмад		
7.	Бусад Хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж Насны хишиг Ахмад настны шинэ төрлийн үйлчилгээ Тайгад амьдардаг цаатан иргэнд олох тэтгэмж		
I.17 Өрхийн орлогын эх үүсвэрүүд:			
Цалингийн орлого	1	Бусад	4
Халамжийн орлого /тэтгэвэр, тэтгэмж/	2	Саадгүй	5
Албан бус хөдөлмөрийн бусад орлого	3		
I.18 Өрхийн сарын дундаж орлогын хэмжээ	 төгрөг	
I.19 Тухайн өрх зээлтэй эсэх:		Тийм	1
		Үгүй	2
I.20 Хэрэв зээлтэй бол сар бүр эргүүлэн төлж байгаа зээлийн хэмжээ:	 төгрөг	

II. БОЛОВСРОЛ, ЧАДВАРЫН МЭДЭЭЛЭЛ

II.1 Боловсролын түвшин: (Үйлчлүүлэгч дахин буюу шинээр хандах бүрт нягталж шинэчлэх мэдээлэл)					
Бага боловсролын өмнөх	1	Бүрэн дунд	4	Дипломын дээд	7
Бага	2	Техникийн болон мэргэжлийн	5	Бакалавр	8
Суурь (бүрэн бус дунд)	3	Тусгай мэргэжлийн дунд	6	Магистр, доктор	9
II.2 Эзэмшсэн мэргэжил: (БСШУЯ, Үнэлгээ-мэргэжлийн төв дата баазуудаас сонгож код бичдэг болгох) (Код автоматаар бөглөгдөх)					
№	Мэргэжил	Код	Сургуулийн нэр	Суралцсан хугацаа (жил, сар)	Төгссөн он
1					
2					
3					
II.3 Хөгжлийн бусад сургалт (урлаг, соёл, спорт, бизнесийн г.м хөгжүүлэх сургалт)-д хамрагдсан байдал:					
№	Сургалтын байгууллагын нэр	Суралцсан чиглэл			Төгсөх/төгссөн он
1					
2					
3					
II.4 Амьдрал, үйл ажиллагааны явцад сурч эзэмшсэн чадварууд (мэргэжил эзэмшүүлэх албан ёсны сургалтад хамрагдаагүй иргэн практик дадлагаараа эзэмшсэн чадваруудыг бичнэ):					
№	Эзэмшсэн чадварууд	Хэзээ, хаана, хэрхэн			
1					
2					
3					
II.5 Гадаад хэлний мэдлэг:					
№	Гадаад хэл	Түвшин			Хэлний түвшин тогтоосныг нотлох баримт бичиг
		Анхан	Дунд	Ахисан	
1					Байгаа Байхгүй
2					Байгаа Байхгүй

3					Байгаа Байхгүй
II.6 Компьютер хэрэглэх чадвар:					
№	Эзэмшсэн программын нэр	Түвшин			
		Анхан	Дунд	Ахисан	
1					
2					
3					
4					

III. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХТЭЙ ХОЛБООТОЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Ерөнхий асуулт	III.1 Хөдөлмөр эрхэлсэн туршлага (Хамгийн урт хугацаагаар ажилласан 3 хүртэлх ажлын мэдээллийг оруулна):						
	№	Байгууллагын нэр	Албан тушаал	Ажилласан хугацаа	Ажлаас гарсан шалтгаан (асуултын кодоор)		
	1						
	2						
	III.2 Нийгмийн даатгал төлдөг эсэх:					Тийм	1
						Үгүй	2
Хувиараа хөдөлмөр эрхлэх иргэнээс асуух	III.3 Хувиараа хөдөлмөр эрхлэх хүсэлтэй иргэн урьд нь хувиараа хөдөлмөр (бизнес) эрхэлж байсан эсэх:				Тийм	1	→ III.3 руу шилжих
					Үгүй	2	→ III.10 руу шилжих
	III.4 Хувиараа хөдөлмөр эрхэлж байсан туршлагын мэдээлэл:						
	№	Ямар үйл ажиллагаа эрхэлж байсан	Байршил	Хугацаа	Хувиараа хөдөлмөр эрхлэлтээ зогсоосон шалтгаан	→ III.10 руу шилжих	
1							
2							
3							
Ажилтай ч өөр ажил хайж байгаа иргэнээс	III.5 Ажиллаж байгаа ч өөр ажилд орох хүсэлтэй иргэний одоо эрхэлж байгаа ажил: (НДСангаас албан ажлын мэдээлэл татахаар, албан бус хөдөлмөрийг гараас оруулах) (YAMAT-08, Нийслэл-ХЭГ дата баазуудаас сонгож код бичдэг болгох)						
		Ажлын нэр	Салбар	Код		Байгууллага	
	1						
2							
Ажил хайгч иргэнээс асуух	III.6 Хайж байгаа ажлын нэр: (YAMAT-08, Нийслэл-ХЭГ, дата баазуудаас сонгож код бичдэг болгох)						
	№	Ажил				Код	
	1						
	2						
	3						
	III.7 Ажил хайж эхэлснээс хойших хугацаа:					сар
	III.8 Ажил хайж байгаа аргууд (хэд хэдэн сонголттой байж болно):						
	Хөдөлмөр зуучлалын байгууллагаар						1
	Цахим платформууд (Үнэгүй, Зангиа, Линкедин, Апп-ууд)-аар						2
	Сошиал сүлжээгээр						3
Хэвлэл мэдээллийн хэрэгслүүдээр						4	
Нийгэм дэх өөрийн сүлжээгээр						5	
Бусад						6	
Ажил хайгч иргэнээс асуух	III.9 Ажилд орохын тулд ажил олгогчдод анкет өгсөн тоо:						
	Бөглөж байгаагүй						1
	1-3 хүртэлх удаа						2
	3-аас дээш удаа						3
	III.10 Ажилд орох ярилцлагад орсон тоо:						
Ажлын ярилцлагад орж байгаагүй				1	→ III.13 руу шилжих		
1-3 хүртэлх удаа				2			

	3-аас дээш удаа	3				
	III.11 Хувиараа хөдөлмөр эрхлэхийг хүсч байгаа үйл ажиллагааны төрөл (гараар бичиж оруулах):					
					
	III.12 Хувиараа эрхлэх хөдөлмөр (бизнес) нь хамтрагчтай эсэх:					
Хувиараа хөдөлмөр эрхлэх иргэнээс асуух	Ганцаараа хийх				1	
	Бусадтай хамтарч хийх				2	
	III.13 Хувиараа эрхлэх хөдөлмөрөө эхлүүлэхэд тулгарч буй бэрхшээл:					
	Бизнесийн чиглэлийн мэдлэг боловсрол				1	
	Санхүүгийн дэмжлэг (хөнгөлөлттэй зээл)				2	
	Ментор буюу зөвлөгч, чиглүүлэгч				3	
	Бусад				4	
	III.14 Ажилд орох боломжтой хугацаа:		 хоногийн дотор		
	III.15 Үйлдлийн чадамж дахь хүндрэлийг тодорхойлох өөрийн үнэлгээ:					
Ерөнхий асуулт	Асуулт	Үгүй, хүндрэл байхгүй	Бага зэрэг хүндрэлтэй	Дунд зэрэг хүндрэлтэй	Ихээхэн хүндрэлтэй	
	Танд юм харахад хүндрэлтэй байдаг уу?					
	Танд юм сонсоход хүндрэлтэй байдаг уу?					
	Танд алхах болон шатаар өгсөх, ачаа ачих, буулгах, зөөхөд хүндрэлтэй байдаг уу?					
	Танд аливаа зүйлийг санах, анхаарал төвлөрүүлэхэд хүндрэлтэй байдаг уу?					
	Танд бие даан усанд орох, хувцас өмсөх зэрэг өөрийгөө арчлахад хүндрэлтэй байдаг уу?					
	Танд бусадтай ярилцахад ямар нэгэн хүндрэл гардаг уу?					
	III.16 Хөдөлмөрийн чадварын байдал (хэд хэдэн сонголт байж болно):					
Ерөнхий асуулт	Хөдөлмөрийн бүрэн чадвартай	A	Одой иргэн		K	
	Хөдөлмөрийн чадвараа 70 хүртэлх хувиар алдсан:	Сонсгол	B	Хөдөлмөрийн чадвараа 70-аас дээш хувиар алдсан:	Сонсгол	L
		Хараа	C		Хараа	M
		Тулгуур эрхтэн	D		Тулгуур эрхтэн	N
		Хэл яриа	E		Хэл яриа	O
		Оюун санаа	F		Оюун санаа	P
		Сэтгэц	G		Сэтгэц	Q
		Хавсарсан	H		Хавсарсан	R
		Уналт, таталт	I		Уналт, таталт	S
		Бусад	J		Бусад	T
	III.17 Ажил олгогчоос ажлын байрны нэмэлт тохируулга шаардлагатай эсэх. (III.15 асуултад A сонголтоос бусад хариултыг сонгосон бол):			Тийм	1	
				Үгүй	2	
Ерөнхий асуулт	III.18 Хөдөлмөр эрхлэхтэй холбоотой гэр бүлээс хамаарах саад: (хэд хэдэн сонголт байж болно)		Гэр бүлийн хардалт	1		
			Давхар хамаарал	2		
			Байнгын асаргаатай хүн байдаг	3		
			Бусад	4		
			Саадгүй	5		
	III.19 Ажиллахыг сонирхож байгаа салбар:					
Ерөнхий асуулт	Барилга	F	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	N		
	Боловсрол	P				
	Боловсруулах үйлдвэрлэл	C	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	R		
	Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	G	Ус хангамж, бохир ус, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	E		
	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	I	Уул уурхай, олборлолт	B		
			Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	S		
	Мэдээлэл, холбоо	J	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	L		
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл	M	Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан	A			

	ажиллагаа		агнуур	
	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	U	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа; Өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн, нэр төрлөөр нь тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	T
	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	K		
	Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	O	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	Q
	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	H	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	D
III.20 Хайж байгаа ажлын, эсвэл хувиараа хөдөлмөр эрхлэх байршил:				
	Байршил	Нэр/Дугаар	Код	
	Аймаг, нийслэл			
	Сум, дүүрэг			
	Баг, хороо			
	Гудамж хороолол			
	Байшин, байр			
	Хашаа, хаалганы дугаар			
III.21 Ажлын байрны төрөл:				
	Байнгын ажил			1
	Улирлын ажил			2
	Түр ажил			3
	Зайнаас			4
	Тохиолдлын ажил			5
	Бусад			6
III.22 Ажиллах боломжтой цаг:				
Ерөнхий асуулт	Бүтэн цагаар, ажлын өдрүүдэд			A
	Бүтэн цагаар, амралтын өдрүүдэд			B
	Бүтэн цагаар, ажлын 6 өдөрт			C
	Үдээс өмнө			D
	Үдээс хойш			E
	Оройн цагаар			F
	Шөнийн цагаар			G
	Ээлжээр			H
	Цахимаар			I
	Бусад			J
III.23 Хүсч байгаа цалингийн хэмжээ:				
Ерөнхий асуулт	420 000 төгрөг хүртэлх			1
	420 001-900 000 төгрөг			2
	900 001-1 400 000 төгрөг			3
	1 400 001-1 700 000 төгрөг			4
	1 700 000-2 000 000 төгрөг			5
	2 000 000 төгрөгөөс дээших цалинг гараар бичиж оруулах:		_____ төгрөг	6
	III.24 Гадаад улсад оршин сууж байгаад эх орондоо ирсэн эсэх:			
	Тийм	1	→ III.24 рүү шилжих	
	Үгүй	2	→ VI.1 рүү шилжих	
III.25 Эх орондоо ирсэн огноо:				
		20 . . . оны		. . . -р сард
III.26 Гадаад улсад оршин суусан хугацаа:				
		. . . жил		. . . сар
III.27 Гадаад улсад амьдарч байхдаа хамгийн удаан хугацаагаар эрхэлж байсан ажил:				
Ерөнхий асуулт	№	Эрхэлж байсан ажил	Ажлын үндсэн үүргүүд	Ажилласан хугацаа, сараар
	1			
	2			
	3			
III.28 Зорилтот бүлгийн иргэн:				
	Ажил олоход хүндрэлтэй иргэн			1
	Нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэн			2

	Хөдөлмөрийн насанд хүрээд асрамжийн газраас гарсан иргэн				3
	6 сараас дээш хугацаагаар ажил олж чадахгүй байгаа иргэн				4
	Сургууль завсардсан хөдөлмөрийн насанд хүрсэн хүүхэд				5
	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн				6
	Хорихоос суллагдсан иргэн				7
	Ажил хайгч иргэн				8
	Ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэн				9
	Малчин иргэн				10
	Бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч иргэн				11
	Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэн				12
III.29 Ажилгүй байгаа шалтгаан (хэд хэдэн сонголттой байж болно) Энэ асуултад ажилтай болон ажлаас гарах гэж байгаа иргэн болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэг иргэн хариулахгүй:					
Ерөнхий асуулт	Шилжин суурьшсан	1	Ажлаас чөлөөлөгдсөн /халагдсан	Ажлын шаардлага хангахгүй болсон	15
	Сургууль төгсөөд ажилгүй байгаа	2		Эрүүл мэндийн шалтгаанаар	16
	Сургуулиа орхисон /гарсан, чөлөө авсан/	3		Тэтгэвэрт гарсан	17
	Цэргээс халагдаад ажилгүй байгаа	4		Хөдөлмөрийн сахилгын зөрчил гаргасан	18
	Гадаадаас эргэж ирсэн	5		Байгууллага татан буугдсан	19
	Хорихоос суллагдсан	6		Орон тооны цомхотголд өртсөн	20
	Хөдөлмөрийн насанд (18) хүрч асрамжийн газраас гарсан	7	Ажилгүй-дэлд өртсөн	Ажлаас халагдах мэдэгдэл авсан	21
	Хувийн шалтгаан /хүн асарч, харгалзаж байгаа, өвчтэй г.м/	8		Өрхийн болон хувийн аж ахуй нь эрсдэлд орж орлогогүй болсон	22
	Цалин хөлс тохиролцоогүй	9	Нэмэлт ажил хайсан	Мэргэжил, чадвараа ашиглан орлогоо нэмэгдүүлэх	23
	Бага насны хүүхдээ харж байгаа	10		Нэмэлт цагаар ажиллах хүсэлтэй	24
	Өөрийн хүсэлтээр ажлаас гарсан	11		Цалин, орлого бага байгаа	25
	Гэрээний хугацаа дуусгавар болсон	12		Бусад шалтгаан:	26
	Малчин, гэхдээ өөр ажил хайж байгаа	13			
	Одоо эрхэлж байгаагаас өөр ажил хийх сонирхолтой /малчин биш иргэн/	14			
III.30 Одоо ажилтай ч ажлаа солих гэж байгаа эсвэл ажлаас гарсан бол ямар шалтгаантай вэ?					
Өөрийн хүсэлтээр	Цалин бага	1	Хөдөлмөрийн сахилгын зөрчил гаргасан	9	
	Хөдөлмөрийн нөхцөл тохиромжгүй болсон	2	Мэргэжлийн чадварын хувьд тэнцэхгүй болсон	10	
	Өөр ажилд шилжихээр болсон	3	Эрүүл мэндийн шалтгаанаар	11	
	Шилжин суурьшихаар болсон	4	Ажил олгогчийн шаардлагаар	12	
Гэрээний хугацаа дуусгавар болсон	5	Орон тооны цомхотголд орсон	13		
Түр ажлын байранд ажиллаж байсан	6	Тэтгэвэрт гарсан	14		
Байгууллага татан буугдсан	7	Урьд өмнө ажил эрхэлж байгаагүй	15		
Цэргийн албанд татагдсан	8	Бусад	16		

IV. ҮНЭЛГЭЭ БОЛОВСРУУЛАХАД ШААРДЛАГАТАЙ МЭДЭЭЛЭЛ

IV.1 Зөөлөн үр чадварын үнэлгээний хүснэгт:				
№	Асуулт	Хүчтэй илэрсэн	Сул илэрсэн	Эргэлзэж буй
1	Идэвхтэй суралцах чадвар			
	Шинэ зүйлд суралцахад нээлттэй байдаг уу?			
	Хүн өөрийгөө тасралтгүй хөгжүүлж, суралцаж байх ёстой. Та үүнтэй санал нийлж байна уу?			
	Та өөрийнхөө суралцах чадварыг үнэлнэ үү?			
2	Харилцааны үр чадвар (Зөвлөх үйлчлүүлэгчтэй ярилцах үед ажиглаж үнэлгээ тавина)			
	-Өөрийгөө илэрхийлэх чадвар			
	-Харилцан ярилцах чадвар			

	-Бичих, Сонсох чадвар							
3	Эерэг зөв хандлагатай байдал (Амьдрал-сэтгэл зүйн эерэг байр суурь)							
	-Эерэг зөв хандлагыг ажигласан зөвлөхийн өөрийн үнэлгээ							
	-Та ажил хийх дуртай юу?							
	-Та ажил эрхэлснээрээ өөрийнхөө амьдралаа илүү сайн сайхан болно гэдэгт итгэдэг үү?							
Нийт оноо:								
IV.2 Ажил мэргэжилд чиглэсэн чадавх тодорхойлох үнэлгээ:								
<i>Чадавх</i>			<i>Нөхөж бичих</i>		A	B	C	D
Таны хувьд юуг хамгийн сайн хийж чаддаг вэ?								
Таныг хамгийн сайн хийж чаддаг гэж бусдаас магтаал сонсдог зүйл юу вэ?								
IV.3 Ажил мэргэжилд чиглэсэн сонирхол тодорхойлох үнэлгээ:								
<i>Сонирхдог ажил, мэргэжил</i>			<i>Нөхөж бичих</i>		A	B	C	D
Таны хувьд хамгийн хийх дуртай ажил үйл юу вэ?								
Удаан хугацаагаар үргэлжлүүлэн хийлээ ч бага ядардаг эсвэл бараг ядардаггүй ажил үйл юу вэ?								
IV.4 Бичиг баримтын мэдээлэл (✓):				IV.5 Боловсруулах материал (✓):				
Төрөл	Биетээр байгаа	Файлаар байгаа	Байхгүй	Төрөл	Биетээр байгаа	Файлаар байгаа	Байхгүй	
Иргэний үнэмлэх				Анкет, CV				
Боловсролын гэрчилгээ				Боловсролын тодорхойлолт (ангийн багш, дипломын удирдагч)				
Жолооны үнэмлэх				Өмнө ажиллаж байсан байгууллагын тодорхойлолт				
Оршин суугаа газрын тодорхойлолт				Тодорхойлох хүний мэдээлэл (мэргэжлийн хувьд холбоотой хүн)				
Сургалтын батламж, сертификат								
Нийгмийн даатгалын мэдээлэл								
Эрүүл мэндийн даатгалын мэдээлэл								

IV.6 Иргэний профайлингийн мэдээллийн үнэлгээ нэгтгэл:								
Ажил хийх хүсэл, сэдэл (✓)		Мэдлэг, ажлын туршлага (✓)		Сонирхол, чадамж (✓)		Зөөлөн чадвар (✓)		
<input type="checkbox"/> Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад бүртгэлтэй эсэх <input type="checkbox"/> Ажил олохын тулд хийсэн үйлдэл <input type="checkbox"/> Хүсэж буй ажлын байр		<input type="checkbox"/> Ажлын туршлага <input type="checkbox"/> Боловсрол <input type="checkbox"/> Мэргэжил <input type="checkbox"/> Бусад		<input type="checkbox"/> Ажлын хүрээний сонирхол <input type="checkbox"/> Чадавх		<input type="checkbox"/> Харилцаа <input type="checkbox"/> Суралцах <input type="checkbox"/> Багаар ажиллах <input type="checkbox"/> Хариуцлага хүлээх <input type="checkbox"/> Өөрийн үнэлэмж		
№	Бүлэг мэдээлэл	Дэд мэдээлэл			А	В	С	Д
1 Ажил хийх хүсэл, сэдэл								
1.1		Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад бүртгэлтэй эсэх						
1.2		Ажил олохын тулд хийсэн үйлдэл						
1.3		Хүсэж буй ажлын байр ()						
2 Мэдлэг, ажлын туршлага								
2.1		Ажлын туршлага						
2.2		Боловсрол						
2.3		Мэргэжил						
2.4		Бусад						
3 Сонирхол, чадамж								
3.1		Ажлын хүрээний сонирхол						
3.2		Чадавх						
4 Зөөлөн чадвар								
4.1		Харилцаа						
4.2		Суралцах						
4.3		Багаар ажиллах						
4.4		Хариуцлага хүлээх						
4.5		Өөрийн үнэлэмж						
Үйлчлүүлэгчийн төрөл		Тайлбар						
А		Ажилд шууд зуучлагдах буюу хувиараа хөдөлмөр эрхлэх боломжтой иргэн						
В		Ажилд зуучлах буюу хувиараа хөдөлмөр эрхлэхэд богино хугацааны үйлчилгээ шаардлагатай иргэн						
С		Ажилд зуучлах буюу хувиараа хөдөлмөр эрхлэхэд урт хугацааны үйлчилгээ шаардлагатай иргэн						
Д		Хөдөлмөр эрхлэлтсийн үйлчилгээний хүрээнд тулгамдсан асуудлуудыг нь шийдвэрлэх боломжгүй иргэн						

Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээ

1. Хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ	2. Хөдөлмөрт бэлтгэх хөтөлбөр	3. Аж ахуй эрхлэгчдийг дэмжих хөтөлбөр	4. Залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр	5. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр	6. Ахмадын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр	7. Ногоон ажлын байр хөтөлбөр	8. Эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр
1.1 Ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ	2.1 Хөдөлмөрт бэлтгэх сургалт	3.1 Санхүүгийн дэмжлэг олгох	4.1 хайгч залуучуудад ажлын дадал, туршлага эзэмшүүлэх үйлчилгээ үзүүлэх	5.1 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг хөдөлмөрийн зах зээл дээр ажиллуулах дэмжлэгтэй хөдөлмөр эрхлэлтийн цогц арга хэмжээ	6.1 Ахмад мэргэжилтний зөвлөх үйлчилгээг зохион байгуулах	7.1 Мод тарих арга хэмжээ	8.1 Хүүхэд харах үйлчилгээний төв байгуулахад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх
1.2 Ажилд зуучлах	2.2 Хөдөлмөр эрхлэлтийн ур чадвар олгох танхимын сургалт зохион байгуулах	3.2 Финтекээр богино хугацааны эргэлтийн хөрөнгийн дэмжлэг олгох	4.2 Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллагын суралцагчдыг ажил олгогчид дагалдуулан суралцуулах Ажил	5.2 Санхүүгийн дэмжлэг олгох	6.2 Аж ахуй болон өрхийн үйлдвэрлэл эрхлэхэд нь зориулан эргэн төлөгдөх нөхцөлтэй санхүүгийн дэмжлэг олгох	7.2 Нийтийг хамарсан ажил зохион байгуулах	8.2 Хүүхэд харах төвд түрээсийн дэмжлэг үзүүлэх
	2.3 Үйлдвэрлэл дээрх сургалт зохион байгуулах	3.3 Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах	4.3 Шилдэг Старт-Ап залуучуудад санхүүгийн дэмжлэг олгох, сургалт, зөвлөх үйлчилгээ	5.3 Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах	6.3 Хүүхэд хамгаалагч үйлчилгээг зохион байгуулах		8.3 Богино хугацааны ур чадвар олгох, гэрээс болон зайнаас ажиллахыг дэмжих сургалт
		3.4 Малчдыг малжуулах	4.4 Оюутан залуучуудыг цагийн ажилд зуучлах	5.4 Борлуулалтын болон ажлын байрны түрээсийн төлбөрийн дэмжлэг үзүүлэх			8.4 Цагаар ажиллахыг дэмжих
		3.5 Өрхийг гэрээт малчнаар ажиллуулах	4.5 Залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээний загвар төвд сургалт зохион байгуулах	5.5 Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах			
		3.6 Мал маллах болон малын ашиг шим боловсруулах сургалт зохион байгуулах					
		3.7 Борлуулалтын болон ажлын байрны түрээсийн дэмжлэг					

ТА ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХЭД БЭЛЭН ҮҮ?

ХУВЬ ХҮНИЙ ПРОФАЙЛИНГ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Эхэлсэн огноо:	20... оны ... сарын ... -ны өдөр	
Дууссан огноо:	20... оны ... сарын ... -ны өдөр	
Овог:	
Нэр:	

Хайж байгаа ажлын байр эсвэл эрхлэхийг хүсч буй бизнес :

Зорилтууд	Хийх зүйлс	Ажил хайгч юу хийх шаардлагатай вэ?	Мэргэжилтэн түүнд ямар дэмжлэг үзүүлэх вэ?	Товлосон хугацаа
Зорилт 1:				
Зорилт 2:				
Зорилт 3:				
Зорилт 4:				



Олон Улсын
Хөдөлмөрийн
Байгууллага



Food and Agriculture
Organization of the
United Nations



2022-2023 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ “ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ХӨТӨЛБӨР” “АЖИЛ ХАЙГЧ, АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН УР ЧАДВАРЫГ ҮНЭЛЭХ, ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ” АРГАЗҮЙН ЦАХИМ СУРГАЛТ

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ: НҮБ-ын Хөгжлийн Хөтөлбөр, Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллага, НҮБ-ийн Хүнс хөдөө аж ахуйн газар хамтран Европын Холбооноос Монгол Улсад үзүүлж буй 50,8 сая Еврогийн төсвийн дэмжлэгийн бүрэлдэхүүн болох “Монгол Улсад ТХЗ-той уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийн шинэчлэлийг дэмжих нь” техник туслалцааны төслийг хэрэгжүүлж байна.

Төслийн зорилго нь хөдөлмөрийн харилцаа, хөдөлмөр эрхлэлтийн салбарт төрийн үйлчилгээг үр ашигтай, хариуцлагатай тайлагналтай, хэрэгцээнд нийцсэн байдлаар хүргэх, мөн төсөв, санхүүгийн удирдлагын тогтолцооны шинэчлэл, УИХ, Үндэсний аудитын газар, Сангийн яам, ХНХЯ, ХХААХҮЯ зэрэг институцийн чадавхыг бэхжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Уг төслийн үндсэн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нэг нь хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих, хөдөлмөр эрхлэх чадвар, боломжийг нэмэгдүүлэх юм.

ЗОРИЛГО: Хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ, дэмжих арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд Монгол Улсын хэмжээнд хөдөлмөр эрхлэлтийн ур чадварыг үнэлгээг төрийн хөдөлмөр эрхлэлтийн салбарын албан хаагчид үзүүлэн үнэлгээнд суурилсан байдлаар нийтлэг үйлчилгээ, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөрүүдийн арга хэмжээнд хамруулж ажиллахаар болсон. Иймд хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын нийтлэг үйлчилгээ, дэмжих арга хэмжээ хариуцсан болон холбогдох мэргэжилтнүүдэд хөдөлмөр эрхлэлтийн ур чадварын үнэлгээ, хөдөлмөр эрхлэлтийн төлөвлөгөө боловсруулах аргазүй, ур чадварыг нь дээшлүүлэх, шаардлагатай мэдлэг, мэдээллээр хангах зорилготой.

ЗОХИОН БАЙГУУЛАГЧ: Европын холбооны санхүүжилттэй “Монгол Улсад ТХЗ-той уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийн шинэчлэлийг дэмжих нь” төслийн нэгж, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам, Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар

ХЭЗЭЭ: 2022 оны 04 дүгээр сарын 28-ны өдөр

ЦАХИМ ХОЛБООС:

Join Zoom Meeting

<https://undp.zoom.us/j/83193055192?pwd=eThPTXpHbzFKZWVvM2ZMVWY1WjVjOZz09>

Meeting ID: 831 9305 5192

Passcode: 517836



СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР

Цаг	Үйл ажиллагаа / Сэдэв	Оролцогч / Илтгэгч
2022.04.28-ны өдөр		
10:00-10:10	Оролцогчдыг бүртгэх	Зохион байгуулагч
10:10-10:20	Нээлтийн үйл ажиллагаа	М.Батмагнай, ХХҮЕГ-ын Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих газрын дарга
		Б.Нинжин “Монгол Улсад ТХЗ-той уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийн шинэчлэлийг дэмжих нь” төслийн үндэсний менежер
10:20-11:20	<i>Лекц-1</i> Ажил мэргэжлийн зөвлөхийн ажилд зуучлалын мэдлэг, чадвар, интеграцчилах стратеги онол арга зүй	Аргазүйн дэмжлэг үзүүлэх баг
11:20-11:30	Завсарлага	
11:30-12:30	<i>Лекц-2</i> Профайлинг хийх зөвлөхийн ур чадвар /мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх, нэгтгэн дүгнэж төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, үр дүнг үнэлэх/	Аргазүйн дэмжлэг үзүүлэх баг
12:30-12:40	Завсарлага	
12:40-13:40	<i>Лекц-3</i> <i>Ажил хайгчийг хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцүүлэх нь</i>	Аргазүйн дэмжлэг үзүүлэх баг
13:40-14:40	Өдрийн цайны завсарлага	
14:40-16:30	<i>Практик ажилбар</i> Профайлинг хийх шинэчилсэн арга зүйг турших – мэдээлэл цуглуулах, үнэлэх, төлөвлөгөө боловсруулах	Аргазүйн дэмжлэг үзүүлэх баг
16:30-16:40	Завсарлага	
16:40-17:40	Профайлинг үнэлгээг excel программ дээр хийх нь	Аргазүйн дэмжлэг үзүүлэх баг
17:40-17:50	Зөвлөмж дүгнэлт	
17:50-18:00	ХААЛТ	“Монгол Улсад ТХЗ-той уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийн шинэчлэлийг дэмжих нь”

Онлайн сургалтын бэлтгэл ажлыг хэлтэс тус бүр хийх бөгөөд дараах зүйлсийг бэлтгэнэ үү

Үүнд:

1. Лекцийн 3 хичээлийн ppt, практик ажилбарт профайлингийг онлайн сургалтад суух хүний тоогоор хэвлэн бэлтгэх



2. Онлайн сургалт Zoom платформ ашиглан явагдах бөгөөд оролцогчид техникийн бэлэн байдлыг хангах ба үүнд интернет, камер, микрофон г.м

